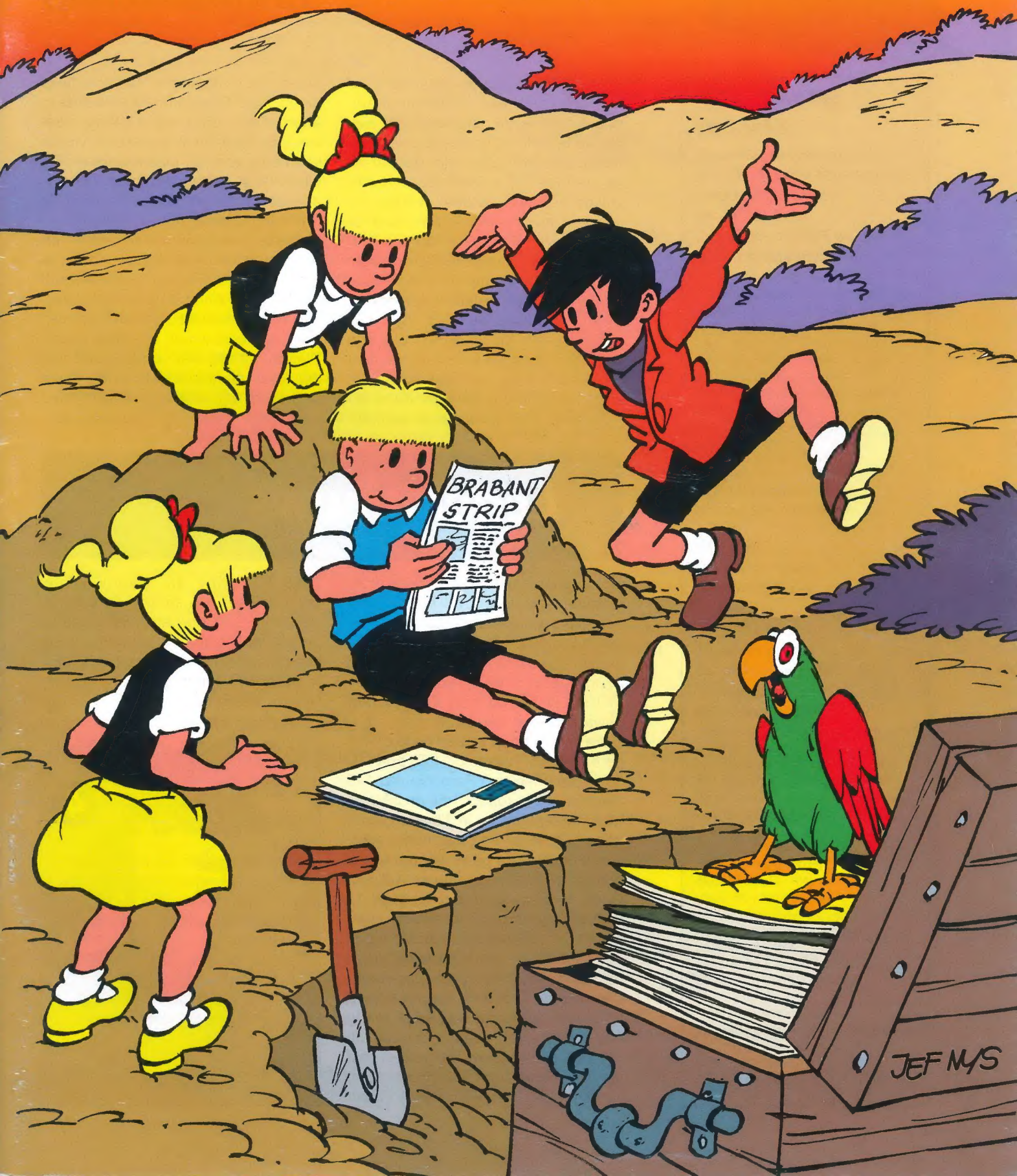

BRABANT STRIP

magazine 109

Versijnt maandelijks, behalve in juli en augustus - 6/2003 - Afgiftekantoor, 1800 Vilvoorde I - P308727
Afzender: Brabant Strip vzw, De Wandelaerstr. 8, 1930 Zaventem

BRABANT STRIP MAGAZINE

Gratis voor leden van
Brabant Strip vzw, vereniging
van stripliefhebbers
van 9 tot 99, en
van de *Reclamestripclub*.
Wordt niet los verkocht.

Redactie en medewerkers :

Willem Gay, J.P. Legein,
Jean Smits, Yves Kerremans,
Jozef Peeters, de familie Lezy,
Joop Schreurs, Philippe Mouvet,
Pierre Borms, Felix De Keye,
Daniel Mostrey, Kurt Goovaerts,
Léon den Hartog.

Eindredactie en opmaak:

Patrick Vranken
en Rik Callaerts

Logo's:

Dirk Stallaert, Jef Nys,
W. Vandersteen, Jan van Riel

INHOUD

Cover : © Jef Nys

Agenda 3

Jef Nys 4

Rosse John 14

Koffie klets 21

Nieuwe strips 28

Reclamestrips 32

Uitgelezen 36

Overname van artikels of illustraties,
zelfs gedeeltelijk, is niet toegelaten
zonder uitdrukkelijke toestemming
van de uitgever. Copyright van
afbeeldingen en foto's berust bij de
diverse auteurs en uitgeverijen.

Lidgeld 2003 B/NL :20 euro

(B):001-2980926-95

(NL) : Giro 7616528

(Buitenland : 25 euro)

Verantwoordelijke uitgever :

Patrick Vranken
Berreweide 34, 1840 Londerzeel.
tel : (0032)(0)52 / 31.23.46

E-mail en internetadres :
brabant.strip@worldonline.be
www.brabantstrip.be
nr.6 van 25/6/2003
1.200 exemplaren

Voor de leden van de redactie is Jef Nys werkelijk een stripmonument. Wie de archieven raadpleegt, zal zien dat we in BSM 32 een eerste Jef Nys-artikel plaatsen, over zijn debuut en de periode bij 't *Pallieterke*. Later volgde een tweede deel in BSM 45, met een schitterende cover, over de tijd bij *Het Parochieblad* en het ontstaan van Jommeke. Al jaren waren we vast van plan om de trilogie af te ronden met het definitieve interview over Jommeke bij *Het Volk* (en ondertussen bij Dupuis). We zijn bijzonder tevreden over het resultaat en vooral met de prachtige exclusieve cover! In primeur kunnen we stripminnend Vlaanderen ook aankon-

Vakmanschap

digen hoe de toekomst van Jommeke er uit ziet. Over Jommeke wordt in alternatieve striptingen graag meewarig gedaan: de strip zou een typisch voorbeeld zijn van massaconsumptie. Geen kunst. Welnu, dat is een verkeerde visie. Hoe komt het dat al bijna vijftig jaar lang steeds nieuwe generaties striplezers aangesproken worden? En dat terwijl Jommeke echt niet door de strot van het kleine grut geramd wordt tussen twee kinderprogramma's door. Zou het kunnen dat Jommeke gewoon goed gemaakt wordt, al zoveel jaren? Wellicht valt er wel veel te leren van Jef Nys' vakmanschap en de wijze waarop hij zijn strip levend gehouden heeft.

De redactie.

Ledennieuws

Ook dit jaar kunnen we tot onze grote tevredenheid de trouwe lezers belonen. De trouwe lezers, dat zijn zij die magazine 102 lazen (pagina 2 onderaan) of magazine 103 (de hele pagina 2, inclusief titel : "Tijd voor HET LIDGELD"). Zeg niet dat we niet gewaarschuwd hadden...

Deze keer hebben we een oude droom gerealiseerd. Tussen 6/11/55 en 2/11/58 verschenen in 't *Parochieblad* 149 Jommekegags (op 29/1/56 en 29/9/57 was er geen gag, en in 3 bladen stond geen gag, maar een bijzondere tekening). De meeste gags werden opgenomen in Jommekealbums 1,2,3 of *Dolle fratsen*. In totaal werden 15 Jommekegags nooit in album uitgegeven. In magazine 45 hadden we al een aantal gags gereproduceerd, maar op basis van fotokopies, bijgewerkt met tipp-ex. Dat was niet kwalitatief en bovendien is dat magazine allang niet meer verkrijgbaar. Vandaar dit mooie vakantiealbum, dat perfect past in onze reeks met klassieke nooit verschenen verhalen : *Neus* (Marc

Sleen), *Poppy en Maggy* (Willy Vandersteen), *De sprekende wandelstok* (Bob De Moor) en *Robbedoes bij de eskimo's* (Jijé). Dit album is nu al een collectors item! En nee, het is NIET te koop. Het is een geschenk van Jef Nys en Brabant Strip.

AGENDA

Stripevenementen

3 jun tot 29 sep 2003 BCB (Brussel)

Strips uit Afrika

Voor nadere info, zie magazine 105

13 jul – 06 aug Middelkerke

Jaarlijks stripfestival, met dit jaar als thema Suske en Wiske. Er is een stripmarkt op 13 juli en op 10 augustus. Info: 0495/20.56.73 (zie ook advertentie in ins ledenblad)

16 aug 2003 Kampen (NI)

Het 5de Kamper stripspektakel van 10u tot 17u. Locatie: Oudestraat/Winkelpromenade te Kampen. Volgende tekenaars hebben toegehaapt: Eric Heuvel, Dirk Stallaert, Steven Dhondt, Paul Geerts, Gerrie Hondius, Ben Westervoorder, Kees de Boer, Michael Vincent, Luc Vincent, Ivor Adriaenssens, Pieter Hogenbirk, Aart Cornelissen, Martin Jan van Santen, Dick Bruynesteyn, Jan Kruis, Hans van Oudenaarden, Koen van Wijnkoop, Gerard Leever, Martin Lodewijk. Beursinfo: Organisatie Stichting Promotie Kampen, p/a "Erwin Bastiaans" strip- en boek-antiquariaat. Tel. 00 31 38 3320997, fax 00 31 38 4600874, e-mail: e.bastiaans@home.nl

23 aug 2003 Amsterdam

Stripfestival Oud-West, op en rond het Bellamyplein in het Amsterdamse stadsdeel Oud-West. Het festival omvat een stripmarkt (ca. 50 kramen), enkele tentoonstellingen (o.a. over de Turkse strip), live muziek, hapjes, drankjes en kinder-attracties. Meer informatie bij: poll@worldonline.nl. tel. (0031-) 023-536 23 12

30 en 31 aug 2003 Valkenswaard (NI)

18de Stripspektakel in het Sportcentrum Valkencourt, pastoor Heerkensdreef 15. Beide dagen van 10-17.00 uur. Inkom 2.5 • kinderen tot 1.5 mtr. 1 •. Gratis parkeren en striptas. Dagelijks veiling - grote ruilbeurs 500 mtr. signerende auteurs en speciale uitgaven. Meer info: 0032 11 661473

5 tot 14 sep 2003 Bilzen

"Schotland in het Vlaamse beeldverhaal" in de Landcommanderij Alden Biesen. Groot opgezette tentoonstelling met tal van originelen en alle mogelijke strips waarbij Schotland het thema vormt. Gratis toegang van 6 tot 12 september, en dit tussen 10u en 18u. Info: www.alden-biesen.be. Bijkomende info: erikcallaerts@pandora.be.

7 sep 2003 Gelrode

Brabant Strip ledendag. Details volgen.

9 sep tot 30 nov 2003 BCB (Brussel)

Guido Buzzelli (1927-1992) - Zelfportretten van de artiest als lelikaard

Voor nadere info, zie magazine 105

14 sep 2003 Mechelen

Stripbeurs georganiseerd door Comic Strips in het Cultuurcentrum te Mechelen (zelfde locatie als vroeger) van 10 tot 18 u. De hoofdgast van deze beurs is JC Servais die dan ook de affiche en ex libris zal maken. Verder komt ook Steven De Rie en wordt zijn nieuwe strip Blind Date in primeur voorgesteld (met een ex libris bij) en wordt er samen met Mario Boon een strip uitgegeven op beperkte oplage die zich afspeelt in Mechelen. Ook Wim Swerts (Samson en Gert), Mark Hendriks en Maaïke Hartjes zullen hun albums signeren. Bij de beroemde cartoonist Will Andy kan je een cartoon van jezelf laten maken. De opbrengst gaat naar Artsen Zonder Grenzen.

Voor beursinfo: vhammee@pandora.be of Comic Strips 015/420650 ('s namiddags). **Brabant Strip is aanwezig.**

20 sep 2003 Puurs

4de editie van het stripfestival, van 10u tot 17u in C.C. De Kollebloem, Begijnhofstraat 13-15. Programma: Van 10u tot 12u: kinderruilbeurs. Van 13u tot 17u gewone ruilbeurs. Signeersessie vanaf 14u met Marc Verhaegen, Wim Swerts en Jan Op De Beek. Beursinfo: 03/889.29.67 of e-mail minleyers@hotmail.com.

7 september 2003 Brabant Strip ledendag Brabant Gelrode

Iedereen is bij deze uitgenodigd voor een nieuwe gezellige ledenbijeenkomst, dit keer in de Parochiezaal van Gelrode, van 13 tot 18u. De zaal is toegankelijk via de Rillaarsebaan.

Met de auto kom je er zo: via de A2, de uitrit Aarschot nemen. Links richting Aarschot, 1° rode lichten links richting Gelrode. Aan het kruispunt met verhogingen rechtdoor 500 meter. Komende vanuit de Kempen of

de Brusselse ring, E 314 en A2, ofwel de baan Aarschot – Leuven. Voor garage Feyaerts links (komende van Aarschot). Bordjes (Brabant Strip) worden voorzien.

Thema deze keer: **stripweekbladen!**

Sleep toch eindelijk eens al die bladen en bundelingen van de zolder! Stapels en stapels weekbladen willen we zien!

Voor leden van Brabant strip is zowel de toegang als het gebruik van tafels om ruilmateriaal uit te stallen gratis, de afspraak is wel dat de beschikbare ruimte verdeeld wordt over alle deelnemers.

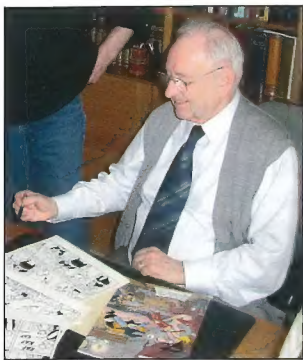
Info: erikcallaerts@pandora.be.

Het geheim van
Jef Nys

***“De gom gebruiken...
totdat het goed is!”***

JEFF NYS

Wie denkt dat het creëren van Jommeke een simpele zaak is, vergist zich heerlijk. Tijdens ons bezoek aan het bureau van Jef Nys leerden we hoe Vlaanderens populairste strip vandaag gemaakt wordt. De rol van Jef Nys is niet te onderschatten. Nog steeds bekijkt en corrigeert hij kritisch elk scenario en iedere tekening die in zijn naam gepubliceerd wordt. Het moet

goed zijn! De 76-jarige tekenaar is een hartelijke, goedlachse verteller, maar we twijfelen er niet aan dat hij als een strenge huisvader de teugels strak in handen houdt. Met bewonderenswaardig resultaat!

- Patrick Vranken & Joppe Broeckhoven -

Het is opvallend dat Jommeke het als product nog steeds even goed blijft doen, na bijna vijftig jaar. Verschillende generaties kinderen ontdekken de strip steeds opnieuw.

Ja, terwijl er nooit veel promotie gemaakt is. Vroeger bestond de promotie uit drie rondreizende Jommekepoppenkasten in het land, nu nog één trouwens. Maar dat was het dan ook, geen merchandising, niets.

De laatste tijd zijn er vaker promotieacties rond Jommeke. Momenteel krijg je bij aankoop van een album een kartonnen silhouet gratis.

Ja, ik weet niet waarom ze dat doen. Dat zou meerverkoop moeten opleveren. Ik twijfel daar aan, maar goed, daarvoor zijn er managers, dat zijn de nieuwe tovenaars. Vroeger werd er geen reclame gemaakt en liep de strip ook.

Jommeke was wel de eerste stripheld waarond een echte film gemaakt werd, *De schat van de zeerover*. Ik heb die nog in de jaren zestig gezien in de dorpsbioscoop, een belevenis!

Ik heb die film gedraaid in 1967. Ik had een camera op een statief, dat was alles, en ik filmde maar. Dat verliep in stukken en brokken, er werd tussendoor gefilmd als er tijd was, 's zondags en zo. Het heeft een half jaar geduurd voor de film af was. Ik ben begonnen in de Paasvakantie 1967, toen was mijn zoon tien jaar, die had net de geschikte grootte om de hoofdrol te spelen. De laatste opnamen hebben we genomen eind augustus. Tot de laatste dag hebben we heel dat jaar goed weer gehad. In dat half jaar was mijn zoon al 5 centimeter gegroeid (*lacht*). Het verhaal is dan later als Jommekealbum 37 verschenen.

Je hebt die film zelf gedraaid, een striptekenaar als regisseur?

Een stripverhaal maken kan je best vergelijken met het scriptboek van een film. Het storyboard wordt ook vaak uitgeschetst, met close ups en zo. Ik kreeg het opeens in mijn hoofd om een film te maken, ter promotie van de strip, want de verkoop stagneerde een beetje. Toen Sleen overstapte naar De Standaard, verkocht hij al een half miljoen strips per jaar, nieuwe albums en herdrukken, van de verschillende reeksen samen. Van Jommeke werden per jaar zo'n 360.000 exemplaren verkocht.

Ik vond dat wat stimulans nodig was, een film bijvoorbeeld. Was het zondag goed weer, dan schreef ik vlug nog een stuk scenario en we trokken er op uit (*lacht*). Het scenario werd werkelijk aan elkaar gebreid en is helemaal anders geëindigd dan ik ooit voorzien had. De film werd gedurende drie jaar zo'n 300 keer vertoond in jeugdlokalen, vakantiecentra, filmzaaltjes en scholen. Er moeten toen zowat 30.000 kinderen de film gezien hebben... en goed bevonden.

Heeft het wat opgeleverd?

Ik weet niet of het geholpen heeft, maar twee jaar later was de oplage verdubbeld. Sindsdien is die altijd blijven stijgen. Tegenwoordig verkoopt Jommeke gemiddeld 1.200.000 exemplaren per jaar, nieuwe albums en herdrukken samen.

Alleen in het Nederlands dan nog. Er zijn nochtans pogingen geweest, via Samedi Jeunesse in de jaren zestig, om Jommeke ook in het Frans uit te brengen? Ja, en in de jaren zeventig heeft uitgeverij Het Volk de strip ook in Frankrijk en Duitsland op de markt gebracht. Dat leverde een financiële put op van 14 miljoen en toen zijn ze er mee gestopt.

Nochtans beleeft Jommeke avonturen over heel de wereld. Dat moet voor franstalige kinderen toch evengoed herkenbaar zijn?

In Noord-Frankrijk, in de streek van Lille, hadden ze Jommeke gratis in twee kranten laten voorpubliceren. De vertaling vond ik niet zo goed, maar kom. Na twee jaar dagelijks Jommeke gepromoot te hebben, begon de verkoop daar wel wat te lopen. Maar in het algemeen drukten ze tien titels voor Frankrijk, Nederland en Duitsland, en die gingen ze dan in de boekhandel leggen. Dat werkt zo niet natuurlijk, voorpublicatie is essentieel. Ik heb dat toen gezegd, maar dan keken ze bij Het Volk zo van "wat kent jij van zaken doen".

*Jef Nys laat niet veel aan het toeval over. De oorspronkelijke titel van *Dolle fratsen* was toch iets te 'drollig' en werd gecorrigeerd... ►*

Zit er een kans in dat het met Dupuis anders verloopt? Dupuis is toch één van de groten, zeker in de franstalige wereld. Ik heb vorig jaar gevraagd aan de directeur-generaal of ze het niet zagen zitten om de strip in Frankrijk uit te brengen. Voorlopig niet, want vorig jaar is een slecht jaar geweest voor de strip in het algemeen. Boven alle verwachtingen is Jommeke nog net boven het miljoen gebleven. Niet veel, een miljoen en zeventuizend, maar toch net boven het magisch getal. Dit jaar gaat het weer beter. Er zijn nu 220 albums en dit jaar verschijnen zestig albums in herdruk. Wat de kranten betreft, zijn de rollen omgedraaid. Er wordt nu gekozen voor strips die heel hoge verkoopcijfers halen. De krant promoot dus niet langer de verkoop van het stripalbum, nee, de strip moet de verkoopcijfers van de krant helpen opkrikken.

Hoe ben je in 1959 overgestapt van Het Parochieblad naar dagblad Het Volk?

Sinds 1956 werkte ik als illustrator voor uitgeverij Halewijn, de drukkerij van Het Parochieblad, nu het weekblad Kerk en Leven (zie BSM 45 -red). De stichter en toenmalige eerste directeur was echt geen gemakkelijke. Hij had echter ook zijn goede kanten, nieuwe ideeën, zelfs dwars tegen de Kerk in, die nu ondertussen wel gerealiseerd zijn, maar in die tijd mocht dat niet, hé. Maar goed, onze meningen botsten wat te erg en ik vloog buiten. Ik vond dat niet erg, want bij Het Volk waren ze erg geïnteresseerd in Jommeke en ik begon met *De jacht op een voetbal*. Dat liep een paar weken in de krant en toen kwam de pater-directeur van Halewijn op de proppen: "*Jommeke is mijn eigendom, Het Volk mag dit niet publiceren*".

Dezelfde discussie als later met Sleen tussen Het Volk en De Standaard!

Ja, maar er was geen enkele overeenkomst, geen contract met Het Parochieblad over Jommeke. Hij kon dus niets bewijzen. Maar bij Het Volk waren ze toch verveeld, een proces en dan nog met Het Parochieblad! In die tijd werd alles geregeld via de politiek. "*Kent ge geen politiekeer?*", vroegen ze. Een politiekeer, zoals bijvoorbeeld minister Segers, dat was toen de grote baas van Het Volk en van het ACW, hé. Ik zeg: "*nee ik ken niemand*". Ze dachten, die geraakt daar toch niet bij. Allee, ik schreef een briefke naar Segers, zo opgesteld dat ik dacht: "*die moet daar op antwoorden*". Inderdaad, hij nodigde me uit bij hem thuis, die woonde toen op de Rubenslei in Antwerpen. "*Goed*", zegt Segers, "*ik zal eens met de directeur babbelen*". Bij Het Volk zaten ze nog altijd met angst, wat moeten we nu gaan doen? Ik was net op het bureau bij de directeur-generaal en zijn adjunct en op hetzelfde moment telefoneert mijnheer de minister Segers en ik hoor de directeur-generaal zeggen: "*Ja, mijnheer Nys zit hier, mijnheer de minister, ja...*". Ik zag die twee naar elkaar kijken, van, hoe, hoe is dat mogelijk? Hoe is *die onnozelaar bij de minister geraakt?* (algemene hilariteit)

Jommeke is sterk geëvolueerd tussen 1955 en 1965. In de eerste 149 gags is hij toch geen braaf ventje.

Jommeke is gestart in 1955 in het Parochieblad, op vraag van de Dominicanen. Het blad had toen toch al een oplage van een half miljoen, later nog gestegen naar 750.000. Het is wat vreemd, de kerken lopen leeg, maar Het Parochieblad blijft het tot de dag van vandaag toch doen. Zo raakte Jommeke al snel bekend in heel Vlaanderen. Een aantal karaktertrekken van het eerste Jommeke zijn nadien verdeeld over verschillende figuren. Jommeke zelf is geen deugniet meer, in de verhalen moet zijn karakter contrasteren met dat van Anatool, de slechte. Filiberke heeft Jommekes rol voor een stuk overgenomen, hij is geen onnozel manneke, maar hangt nog graag het kind uit. Filip de papegaai doet nu de uitspraken die Jommeke zelf niet mag doen.

Inhoudelijk leken de eerste Jommekeverhalen wel gedurfd er dan vandaag. Zijn er bewust aanpassingen gebeurd?

Toen ik met Jommeke startte, had ik nooit verwacht dat de reeks het bijna 50 jaar zou volhouden. In 1959 werd zo'n stripje niet zo nauwgezet ontleed als vandaag. De beperkingen zijn ondertussen aangegeven: geen geweld, sex of holebi's, alles wat tegenwoordig "in" is (*lacht*). Racisme is een gevoelig punt, met godsdienst moet je ook voorzichtig zijn. Kortom, de strip moet zo neutraal mogelijk zijn vandaag, ook niet meer Katholiek. Vroeger had Jommeke naast zijn bed een wijwatervatje en er hing zeker wel een kruisbeeld in huis. Dat laten we nu allemaal weg.

Is het niet vreemd dat we vijftig jaar verder zijn in de tijd en dat veel zaken vandaag niet meer kunnen in een gewone kinderstrip?

Tja, een voorbeeld: als je een neger met dikke lippen en kroeshaar tekent, ben je een racist. In de loop van 1989 belde een redacteur van VETO, het Leuvense studenten-weekblad. Die vroeg me: "*waarom teken je negers met dikke lippen?*". Voor hem was dat aanzetten tot racisme. Waarom heeft Anatool een platkop? Dat vragen ze nooit. Van Arabella, de Rosse Snor en Kwak en Boemel karikaturen maken, dat mag, maar teken geen neger.

◀ Promotiefoldertje voor de film, uit 1969, dat o.a. uitgedeeld werd in de scholen.

DE SCHAT VAN DE ZEEROVER

DE EERSTE VLAAMSE LANGSPEELFILM VOOR KINDEREN, IN PRACHTIGE KLEUREN, VERWERZENLIJKT DOOR JEF NYS

JOMMEKE, DE SIMPATIEKE HELD VAN DE JEUGD, SPEELT DE HOOFDROL!!!

Deze spannende film wordt vertoond

op zaterdag 3 mei 1969
te 16 uur

in de PAROCHIEZAAL - Miloheem
te MOL - MILLEGEM

Een aangename ontspanning voor al de Kapoentjes
gratis aangeboden door dagblad «HET VOLK»

Er is toen een artikel verschenen in dat weekblad, op 8.000 exemplaren, waarin alle tekenaars een veeg uit de pan kregen. Hergé, Vandersteen, Sleen ... allemaal hebben we dikke lippen getekend. Sindsdien verzamel ik foto's van beeldhouwwerken, gemaakt door negers. Die beelden hun medemensen af met... dikke lippen! Men zou er nu nog bij kunnen replikeren : waarom heeft Michael Jackson zijn dikke lippen, zijn brede neus en zijn kroeshaar laten verdwijnen?

Vanaf 21 april 1965, na de overstap van Marc Sleen naar De Standaard, heb je een tijdlang De lustige Kapoentjes getekend in 't Kapoentje.
Ja, met nieuwe figuurtjes, Broske, Tobias en Fonske.

In november 1965 worden Broske en co. van de ene week op de andere vervangen door Jommeke en zijn vrienden.
Ja, in de tijd die ik besteedde aan het tekenen van die andere figuren, kon ik evengoed een gag van Jommeke tekenen, had ik voorgesteld. En dat werd aanvaard.

In de jaren zestig kwamen de eerste medewerkers. De Lustige Kapoentjes werden eind 1965 plots niet meer door Jef Nys getekend, dat zag ik als kind al.
Dat klopt, de eerste gags heb ik zelf getekend, vanaf een bepaald moment heeft Edwin Wouters dat gedaan. Dat kwam door de grote vakantie, ik was toen vier of vijf weken weg, met de klein mannen met de tent naar Spanje of Yoegoslavië. Na een tijd zul je zien dat ik de strip terug overgenomen heb. Toen Marc Sleen vertrok, heeft Het Volk een wedstrijd georganiseerd om jonge tekenaars aan te trekken. Edwin Wouters was daar ook bij. Als je kijkt naar *Neuzen bij de vleet*, dat is vanaf bandje 75 door hem getekend. Hoe kwam dat? In 1967 en 1968 had ik ook veel werk met de film : opnemen, plakken, geluid opzetten, veel nacht- en weekendwerk. In juni '68 was ik overwerkt, het was teveel. Ik ben dan gebeten door een microob, zes weken het bed in, de motor bijna om zeep – nu is die terug goed zenne (*lacht*) – en daarna drie maanden niet werken. Dan zit je daar. *Neuzen bij de vleet* liep in de krant en dan hebben ze bij Het Volk Edwin Wouters aangesproken. Nu is het verhaal compleet herwerkt en hertekend. Al die jaren is *Neuzen bij de vleet* niet herdrukt, "eerst herwerken", heb ik gezegd. Maar nu is het klaar om ingekleurd te worden (*Jef Nys neemt een map met originele tekeningen van het herwerkte verhaal –red*). Het scenario is helemaal veranderd, ik heb één van de medewerkers gevraagd om het verhaal voort te zetten vanaf bandje 75.

Toen jullie nog samen voor Het Volk werkten, kwam je dan wel eens in contact met Marc Sleen?

De contacten waren nogal... hoe moet ik het zeggen... Het waren er héél weinig. Ik vermoed dat één van de redenen voor zijn overstap naar De Standaard in 1965, mijn komst naar Het Volk was.

De stroken getekend door Edwin Wouters zullen niet meer voorkomen in de nieuwe druk van *Neuzen bij de vleet*.

▲ Kalender voor Het Volk uit 1960

Hij was lange tijd dé tekenaar bij Het Volk, tot jij er bij kwam in 1959.

Ja, en dat is wat zuur gevallen. Jommeke vonden ze goed bij Het Volk, dat wilden ze erbij. Nu hadden alle kranten wel verschillende titels. Maar Marc Sleen, dat was een monument, die was alleenheerser, hé, met Nero, Piet Fluwijn en Bolleke, De lustige Kapoentjes, Oktaaf Keunink in het Zondagsblad. Dan De ronde van Frankrijk, om dat allemaal alléén te tekenen, ongelofelijk. Die had geen tijd om zijn tekeningen te verzorgen, die smet het erop. Met een zeker flegma : klinkt het niet, dan botst het.

Al die reeksen tegelijk tekenen, dat was natuurlijk teveel werk.

De lustige Kapoentjes, die hadden een clubhuisje, hé. Wel, op een bepaalde week kwam dat huisje zes keer voor in één gag, zes keer op de zijkant gezien. Wel, daar tekende hij zes keer een ander venster, dan in vier, dan in twee (*lacht*). Hij werkte zo snel dat hij niet meer nakeek hoe hij dat venster in het vorige plaatje getekend had.

Ging het succes in stijgende lijn na het vertrek van Sleen?

Ja, Jommeke liep verder in de krant, ik heb dan een tijdje De lustige Kapoentjes voortgezet, totdat Hurey dat overnam in 1967. Die maakte toen ook een dagstrip, Jan Heibel en Ketje. Dat was een formidabel goeie tekenaar, maar die moest dan alles doen. Dat kon hij niet meer aan en hij is dan een tijd overspannen geweest. Hij is verhuisd naar Martinique, hij kon de druk niet meer aan. Ik ben eens bij hem thuis geweest. Er zou een almanak van Jommeke verschijnen bij Lannoo en ze hadden zoveel platen nodig in kleur. Ik had daarvoor geen tijd en Hurey wou dat dan wel doen. Een uitgever denkt : "een tekenaar, die zwiert het er maar op", dat is een vastgeroest idee.

(vervolg pagina 9)

Op zoek naar *Het groene parfum*

In 1965 woedde een bitse strijd tussen de krantengroepen *Het Volk* en *De Standaard-Het Nieuwsblad*. Ook in 't *Kapoentje*, "Kosteloos Wekelijks Bijvoegsel bij *Het Volk*", vinden we daar sporen van terug.

- Yves Kerremans -

De aanleiding van die krantenoorlog was de overstap van **Marc Sleen** van *Het Volk* naar *De Standaard*-groep. Er ontspon zich daarbij een langdurig proces dat onder druk van politieke zwaargewichten uiteindelijk uitmondde in een vergelijk: Sleen kon al zijn figuren meenemen, maar de titels van de reeksen *De Lustige Kapoentjes* en *Piet Fluwijn en Bolleke* blijven bij *Het Volk*. *Het Volk* beslist om *Piet Fluwijn en Bolleke* niet verder te zetten. Voortaan verschijnen *De Lustige Kapoentjes* zowel in 't *Kapoentje* (bijlage bij *Het Volk*) als in *Pats* (bijlage bij *De Standaard*-groep). Hurey (en later Jean-Pol) tekenen de reeks voor *De Standaard*, terwijl **Jef Nys** de reeks verderzet voor *Het Volk*.

Begin april 1965 verlaat Sleen *Het Volk*. De laatste aflevering van Nero in *Het Volk* verschijnt op 31 maart, maar 't *Kapoentje* publiceert de laatste Sleen-afleveringen van *De Lustige Kapoentjes* (aflevering 674) en *Piet Fluwijn en Bolleke* (aflevering 858) pas op 14 april. Een week later prijkt de eerste Jef Nys-aflevering van *De Lustige Kapoentjes* op de cover van 't *Kapoentje* nr 16 (21.04.65). Over Sleen en Piet Fluwijn en Bolleke wordt in het bijvoegsel vanaf dan met geen woord meer gerept. Op de achterkant van dat nummer staat een grote aankondigings-tekening voor een "reuzewedstrijd". De tekening is afgedrukt met een rode steunkleur, zoals gebruikelijk voor de voor- en achterkant van 't *Kapoentje*. Die reuzewedstrijd blijkt uiteindelijk een soort verkiezing van de populairste Kapoentjesfiguur te zijn.

Pas onlangs dook ook een speciale "Gratis Bijlage Dagblad Het Volk" op,

die de wedstrijdtekening in kleur op de cover draagt. Binnenin staat informatie over de "reuzewedstrijd", een "quizwedstrijd voor tieners" en een "superkruis-woordraadsel". Een tekening van Buth siert de quizwedstrijd.

Voor wie niet kan wachten tot hij of zij die gratis kleurbijlage of 't *Kapoentje* nr. 16 van 1965 op de kop kan tikken: *Kapoentje* album 68 bevat het betreffende tijdschrift en dus ook de tekening in steunkleur.

Toenmalig hoofdredacteur van Het Volk, De Ceuleneir, nogal ne fiere, helemaal afgeborsteld, kon dan zo'n opmerking maken : *"die tekenaars maken een paar krabbels, werken een paar uurtjes per dag en ze hebben ze verdiend"*. Ik heb een periode gehad, dat ik dag voor dag stond : vandaag tekenen, morgen publiceren. Ik was mijn voorsprong verloren door drie maanden ziek te zijn in '68. Als je geen inspiratie hebt, moet de strip er toch liggen, hé. Toen reed ik iedere avond naar Gent om mijn tekening af te leveren. Toen we met kleur begonnen - in het buitenland, hier nog niet - moest ik mijn gewoon werk laten vallen en me bezig houden met de inkleuring. Toen dacht ik : *"ik moet mensen zoeken om me te helpen"*. In 1972 is dan Hugo De Sterk er bij gekomen, die nu met pensioen is. Die heeft een jaar geoefend totdat hij Jommeke kon tekenen.

Viel het mee om geschikte medewerkers te vinden?

De eerste keer heb ik een advertentie geplaatst, waarop 360 reacties kwamen. Daar heb ik Hugo De Sterk uitgepikt. In 1979 heb ik dat nog eens herhaald, omdat ze in Gent zeiden dat de productie omhoog moest : *"werf maar medewerkers aan, dan kunnen we vooruit en dan verdient ge daar ook meer aan"*. Allemaal truit in pakskes natuurlijk, ik geloofde daar niet veel van, maar allee. Die advertentie sprak niet over Jommeke, daar stonden wat krabbels op, met de tekst : *"kun je beter tekenen dan dit, stuur dan je beste werk naar dit adres..."*. Dat was een blikvanger uiteraard. Uit het aanbod heb ik 7 man gefilterd. Ik heb dan een studio gehuurd op linkeroever en er mijn centen ingestoken natuurlijk. Die mannen waren officieel ingeschreven op de loonlijst, dus de loonkosten liepen op. Wat ik opgespaard had, smolt als sneeuw voor de zon weg. Na twee maanden ging er één weg, na drie maanden ging een tweede weg ... Eén heb ik er aan overgehouden, Philippe Delsenne. Die gaf na een tijd zijn ontslag, maar bracht iemand anders aan, dat was Gert Van Look.

Dat was in het begin van de jaren tachtig. Gert oefende toen bij hem thuis aan de hand van een boek met voorbeeldtekeningen : een Jef Nys-bos, Jef Nysgolven op zee, Jef Nys-schoenen... dat was niet zo eenvoudig.

Vroeger dacht ik ook, naïefweg : *"iemand die goed kan tekenen, moet dat na een half jaar toch kunnen?"*. Maar ik heb me daar ferm in vergist. Een paar maanden voor Willy Vandersteen stierf, werd afgesproken onder tekenaars dat iedereen een tekening zou maken en dat zou dan gebundeld aan hem overhandigd worden. Een schouderklopje. Ik heb Jommeke getekend die Suske en Wiske bloemen geeft. Toen heb ik Suske en Wiske nagetekend. Ik dacht *"verdorie... hoe zit dat in elkaar?"*. En dat lijkt zo eenvoudig, die beentjes van Wiske. Terwijl Jommeke tekenen toch ingewikkelder is, anatomisch zit dat goed in elkaar : die knietjes, die vingertjes moeten goed zijn. Toen heb ik beseft dat Jommeke tekenen toch niet zo eenvoudig moet zijn. Ter vergelijking : de stijl van Hergé, dat lag me wel, een jaar

oefenen en ik heb dat vast. Daar zou ik in gelukt zijn. Maar hoe eenvoudig de stijl ook lijkt, een half jaar oefenen is het minste.

We hebben van onze vriend Pierke deze kopie gekregen van originele tekeningen van Pastoor Sano. Een strip die een beetje aan een Jommekegag doet denken?

(kijkt naar de tekeningen) Dat heb ik nog nooit gezien. Ik heb het zeker niet getekend en ik zou niet weten wie... of wacht eens, dat is de stijl van mijn vroegere medewerker Edwin Wouters.

Er waren wel meer medewerkers die achteraf met een eigen strip wilden beginnen die aan Jommeke deed denken, Edgard Gastmans heeft dat toch ook geprobeerd, met Willeke?

(lacht).

Zijn daar problemen rond geweest?

Ja, die was ook op zoek naar werk in 1972. Gastmans was één van de eerste medewerkers die ik gevonden heb. Hij heeft toen *De fwietmachine* getekend. In die tijd moest ik er even tussenuit, ik zag het met het werk niet zo goed meer zitten en ik ging op reis. Ik heb dan zes à zeven weken Zuid-Amerika afgereisd, waar trouwens ook drie albums uit ontstaat zijn, *Het geheim van Mancu Ancapa*, *De strijd om de Incaschat* en *De verborgen tempel*. Gastmans had ook tekeningen ingezonden. Hij kwam van de Bessystudio van Vandersteen. Iedere week een Bessy, dat was meer knippen en plakken om dat klaar te krijgen, dat kon dus niet goed zijn. Alhoewel hij mijn stijl vlot kon overnemen, moest ik na mijn reis vaststellen dat *De fwietmachine* echt niet goed verzorgd was. Hij kon beter. Dat moest allemaal hertekend worden. De samenwerking liep dus spaak na één verhaal. Als 'n soort wraak heeft hij dan zelf een stripreeks gemaakt : Willeke.

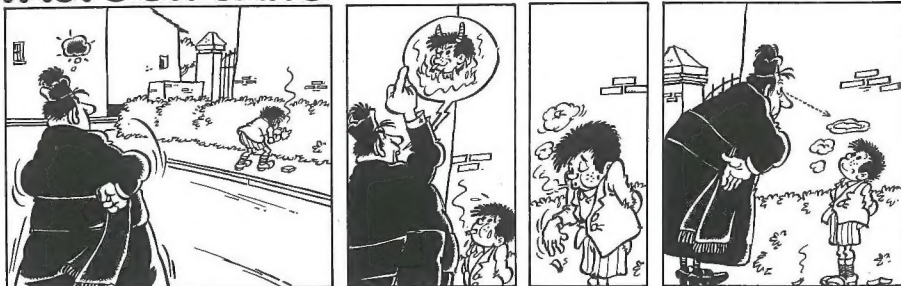
Om te bewijzen : "ik kan wel een Jommekestrip maken"?

Ja, en dat was beter getekend, heel mijn stijl zat er in. En ook gebaseerd op de Jommekesformule : 'n wittekop en 'n zwartekop met een sprekende vogel. Natuurlijk deed hij er zijn uiterste best voor, het was zijn "eigen" strip. Album 1,2,3 tot 6 volgden in eigen beheer. Tot de strip plots verder verscheen bij Kluwer, in kleur. Toen dacht ik : *"nu is het genoeg geweest"*. Mijn advocaat, gespecialiseerd in auteursrecht, schreef een brief naar Kluwer en die antwoorden : *"het is éénmalig, we stoppen er mee"*.

Tekenen en hertekenen, dat is blijkbaar een constant gegeven. Ik zie hier in een herwerkt verhaal een zak met restafval, dat bestond niet in de jaren zestig. Het is verbazend dat zoveel moeite gedaan wordt om de strip zo up to date te houden.

Als er een telefoon in voorkomt, is dat nu draadloos. Een bandopnemer met spoelen bestaat niet meer, dat zijn cassetterecorders geworden. We moeten mee evolueren met de tijd. Al die zaken worden systematisch aangepast.

PASTOOR SANO

Edwin Wouters ontwierp Pastoor Sano, een stopcomic, duidelijk geïnspireerd op de vroege Jommekegags. De reeks raakte niet verder dan het ontwerpstadium. Er zijn 4 gags en enkele schetsen bekend.

13de Grote Stripveiling.

© Buth/De Negende kunst

Zaterdag 11 oktober 2003
om 13.00. u. in het K.U.C.

Kortrijksepoortstraat 254
9000 Gent

Originele tekeningen, Vlaamse en Franse
albums in eerste druk, curiosa, luxealbums...

Tegen storting van € 5 op PC
000-1723172-64 ontvangt U de
geïllustreerde veilingcatalogus

CASTO BVBA

Nederkouter 8 9000 Gent

09/225 41 25

Bezichtiging der loten:

Vrijdag 10 oktober 2003: 14.00 tot 18.00 u
Zaterdag 11 oktober 2003: 10.00 tot 12.00 u

Ook U kan nog steeds loten inbrengen
voor onze volgende veilingen

Tentoonstelling/ Expo
Schotland in het Vlaamse beeldverhaal
"Scotland in the Flamisch comicbook"
5 tot 14 september 2003
Landcommanderij Alden Biesen

Bilzen
België/Belgium

Gratis toegankelijk van 6 tot 12 september

Openingsuren: van 10u00 tot 18u00

Zie ook www.alden-biesen.be

Op 13 en 14 september, tijdens het scottisch-weekend

Openingsuren 10u00 tot 18u00

Toegang enkel met een geldig toegangsbewijs van het
SCOTTISCH-WEEKEND

Zie ook www.scottisch-weekend.com

STRIPWINKEL

GOBELIJN

GOBELIJN

MECHELSESTRAAT 35
LEUVEN

TEL. 016 / 23.55.86

Open van 10 tot 13 uur en van 14 tot 18 uur,
van maandag tot en met vrijdag.
Zaterdag doorlopend geopend.

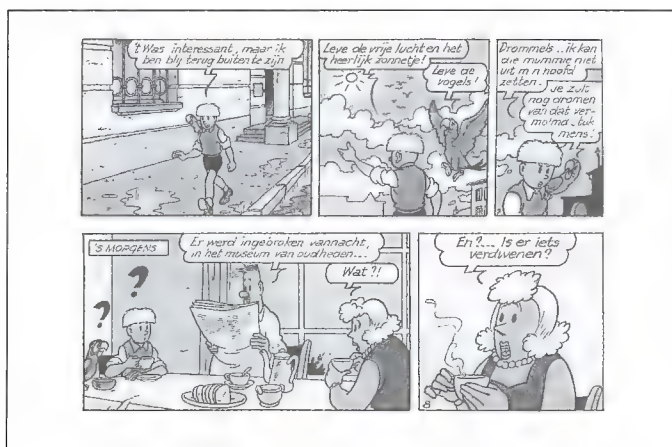

Toch vreemd dat alle oudere strips op die manier herwerkt worden. Vaak wordt alleen het hoofd van Jommeke aangepast in de herdrukte albums. Dat was toch geweldig goed getekend?

Ja, jullie kennen dat van vroeger. Mensen van jullie leeftijd zeggen: "dat was niet nodig". Maar een jonge lezer die zo'n ouder verhaal leest, denkt: "dat is toch een ander Jommeke?"

Het valt ook op dat enkele griezelige passages weggewerkt zijn in de moderne versie. Zo is bijvoorbeeld de nachtmerrie-scène uit *De zonnemummie* verdwenen.

Ik heb gemerkt dat die scène overeenkomsten vertoont met een scène uit *De zeven kristallen bollen*. Ik wil niet dat men denkt dat ik dat idee overgenomen heb. Je hebt soms een zeer eigenaardige samenloop van omstandigheden. In *Het hemelhuis* drijft een kind in een mandje op het water. De dag dat het in de krant stond, was er ook een artikel over een jongetje dat ze uit zee opgevisst hebben, ik herinner me de omstandigheden niet meer precies, maar toch ook

op het water. In *De stad in de vulkaan* zegt Filip tegen Filiberke: "gij zit toch maar bloot in uw kleren", waarop Filiberke repliceert: "en jij zit bloot in uw pluimen". Nu, de dag dat het in de krant staat, loopt op TV de Muppetshow en iemand zegt tegen die Amerikaanse adelaar: "gij staat helemaal bloot in uw pluimen". Straks gaan ze denken dat ik dat overgenomen heb, denk ik dan. Natuurlijk is dat weken vooraf getekend en op 10.000 km hier vandaan maanden tevoren opgenomen...

Echte griezel, zoals in *De koningin van Onderland*, komt niet meer voor. Wordt Jommeke nu voor een jonger publiek gemaakt?

Ik hoor regelmatig van oudere lezers, dat die koningin indruk nagelaten heeft, dat ze er bang van waren. Als je te lang in haar ogen kijkt, wordt je bijna zelf gehypnotiseerd (*lacht*). Dat was natuurlijk in die tijd voor mij een soort testcase: hoever kan je gaan? Vroeger was dat ook een fictief verhaal, maar nu we weten dat er echt zoveel kinderen ontvoerd zijn, ligt dat toch anders. Ik hoop trouwens dat ik daar niet de oorzaak van ben.

Ik denk niet dat Dutroux veel Jommekes gelezen heeft. Hij had er misschien beter wat meer gelezen, of van die stichtende missionarisverhalen.

Vanaf 1958 liep in 't Kapoentje, na het verhaal Johannes XXIII, de reeks van bekende Vlaamse figuren, priesters en missionarissen. Er moest wat stichtend en educatief werk voor de jeugd in het blad, het was tenslotte voor een Katholieke krant. Nu, ik denk niet dat er ene door het lezen van mijn verhalen naar de missies vertrokken is (*lacht*).

Onze eigen schuld! In BSM 45 knipoogden we naar *De zeven kristallen bollen* en prompt zette Jef Nys de schaar in deze schitterende scène! Een hele pagina minder in dit klassieke album, voor onze straf! Gelukkig hebben we nog altijd de eerste druk in de kast.

Eigenlijk zijn die strips wat miskend. Ze behoren tot de beste realistische verhalen die in dit land gemaakt zijn, neem nu *De grote voortrekker*.

Die heb ik met het penseel getekend, af en toe een achtergrond in pentekening, maar de rest met het penseel. Dat geeft een heel ander resultaat. Dat heeft wel wat voorbereiding gevergd, neem nu anatomische houdingen, hoe stapt een paard? Ik ben ook naar de paters van Scheut geweest, om informatie te zoeken. De voorbereiding vroeg vaak meer werk dan het tekenen zelf.

Een klassieker blijft ook nog altijd het verhaal van Edward Poppe, *Het schone avontuur van een bakkersjongen*.

Dat was een brave jongen van hier. Maar om zo'n scenario in elkaar te steken moet je alle bronnen aanboren. Hij wordt als een zeemzoete heilige voorgesteld, maar dat was hij in werkelijkheid niet. Want hij heeft een manifest geschreven over Vlaanderen, dat door kardinaal Mercier afgeketst werd. Een Vlamingenhater, hé, die Mercier! Na de Eerste Wereldoorlog was Poppe ook één van de eersten die de repressie aangeklaagd heeft, die gericht was tegen de Vlamingen. Maar dat wordt allemaal doodgezwegen in de officiële bronnen.

Spirit Temse heeft de verhalen heruitgebracht.

Ik was blij met die heruitgave, ook al is het een kleine oplage. Die verhalen zijn mijn betere werk en werden maar zwakjes gedrukt op krantenpapier. Ik vond dat ze een betere uitgave verdienden, goed gereproduceerd op goed papier.

Langteen en Schommelbuik worden ook opnieuw heruitgegeven. Jammer dat je gestopt bent met de kabouterverhalen. Te veel werk?

Nee, ik deed dat heel graag en de manier van tekenen was ook... anders. Ik kon dan eens een andere stijl hanteren. Maar ik dacht toen: "ik zit daar met kabouters in een bos, ik ga dat niet zoals met Jommeke jaren kunnen volhouden". En inderdaad, met verhaal 11 was de fantasie al opgedroogd.

De laatste verhalen, *De zeeschat*, *De grote luchtreis*, waren inderdaad een poging om "uit het bos" te geraken...

Je bent beperkt door de biotoop, de kabouters moesten nu eenmaal in hun bos blijven. Maar er zijn tien heel goeie verhalen van gemaakt. Daarom geeft Dupuis geeft ze opnieuw uit, hé.

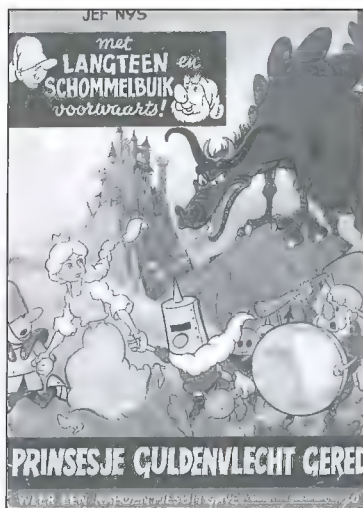
Ditmaal zelfs in kleur.

De inkleuring doet een dochter van mij. Ze kleurt in met de computer, al vanaf het Jommekeverhaal *Stefanie Stekkebeen* (album 200 -red.). Dat was een proef en dat was toen verkeerd aangeleerd, door iemand die dat nochtans kende. Ik heb mij toen deftig kwaad gemaakt, die hebben we onder zijn voeten gegeven. Die persoon had het toen ook aangeleerd aan Merho en ook aan Standaard Uitgeverij. Die hebben het ook op de verkeerde manier geleerd. Je ziet dat die strips in de krant soms miserabel gedrukt zijn. Je hebt de zwartlijn en dan zie je daarrond de rode, blauwe en de gele lijn. De vingertjes lopen dan door elkaar en zo. Dan denk je toch, is dit nu de moderne tijd, met alle moderne middelen en dat levert dan zo'n pover resultaat op. Wij hebben het programma dan opnieuw laten bestuderen en we hebben de inkleuring uiteindelijk met succes aangevat vanaf *De kopermicroben* (album 205 -red.). Vroeger deed Studio Leonardo de inkleuring, maar ik vond dat die er met zijn klak begon naar te gooien. Dan doen we het beter zelf.

Toen de strip vroeger met de hand ingekleurd werd, was het ook niet ideaal. Teveel rood, teveel blauw of teveel geel, aiaiai, dan trokken de kleuren ook op niks. Dan moest die plaat op de scanner gelegd worden en dan moest de temperatuur en de vochtigheidsgraad nog goed zitten en de juiste drukinkt gebruikt worden (*lacht*). Dat is altijd een desillusie.

Wij maken dat ook mee. Als je een tekening in kleur inscant, komt het er nooit uit zoals je gewild had.

Als je 70% haalt van wat je geschilderd had, mag je tevreden zijn. Als je een tekening met de hand kleurt, krijg je een mengeling. Een kleur is dan in feite een mengeling van kleuren. Dat moet dan door een apparaat gelezen worden. De scanner ziet bijvoorbeeld meer rood dan jij er ingelegd had, die ziet de onderliggende kleur. Nog vroeger, in de tijd van de fotogravure, werkte je met één fotograaf en 20 à 30 retoucheurs, die op de film alles moesten wegkrabben omdat de lens te veel of te weinig van een bepaalde kleur gezien had. Maar wat je vandaag via de computer op het scherm ziet, dat komt niet 100%, maar toch voor 96% op papier. Dat is fantastisch. De drukker weet nu hoe de kleuren van Jommeke moeten zijn en dat levert perfect gedrukte albums op.

◀ Een schitterende reeks, terecht opnieuw uitgegeven.

De oudere lezers zijn gewend aan steunkleur en zwartwit. Vandaag zou dat niet meer kunnen?

Nee, zeker niet. Ik heb indertijd gereclameerd: "iedereen verschijnt in kleur, en Jommeke nog niet". "Jamaar", aldus de toenmalige directeur: "als we niet de goedkoopste blijven, dan verkopen we niet meer".

Precies of dat was de must voor grote oplages.

Nu was Jommeke wel héél goedkoop, 15fr. , terwijl een gewone strip 45 à 65 fr. kostte.

Later 20fr en dan 25fr. en zo is het gestegen, maar ik denk dat Jommeke nog altijd bij de goedkoopste is. Nu, Suske en Wiske is wel in prijs gedaald, maar die zijn dan ook van 56 naar 48 pagina's gegaan. De sterkte van Jommeke was wel dat iederéén de eerste 50 Jommekes in huis had. Het was een prijs die iedereen zich kon permitteren.

Van goedkoop gesproken, een paar jaar geleden kwam je in de pers met het schandaal rond het porno-Jommeke.

Dat heeft me vijf jaar gekost om gelijk te krijgen. Stom eigenlijk, want dat heeft me een half miljoen aan advocaten gekost, dat sleepte maar aan. Wie het getekend heeft, hebben ze nooit gevonden. Ik verdenk er wel ene, maar dat mag ik niet zeggen. De tekeningen trokken op niks, het was miserabel getekend. Als porno was het niet slecht, ik ben niet tegen porno (*lacht*), maar ik was razend omdat ik vind dat porno met volwassenen moet gemaakt worden. Asterix, Kuifje, Lucky Luke, Lambik, allemaal moesten ze eraan geloven, maar Jommeke en de miekes, nee. Ik dacht, het moet gedaan zijn met die parasieten die zich aan een goeie reeks vastkleven om er geld aan te verdienen. Het was gemakkelijk verdiend geld: dat kostte 295BEF,

zwartwit gedrukt. De man die de boekjes verdeelde in zijn erothek, die hebben ze aangepakt en nog twee of drie handelaars. Ze kregen een paar maand voorwaardelijk en mijn schadevergoeding bedroeg 200.000 frank. Dus om gelijk te krijgen en een voorbeeld te stellen heb ik 300.000fr betaald. Het gerecht heeft dan alles in beslag genomen. Ik heb wel tien dozen gaan halen bij de advocaat (*lacht*). Stel je voor dat ze me onderweg aanhouden, doet uwe koffer eens open... ga het maar uitleggen. Ze zijn nu versnipperd.

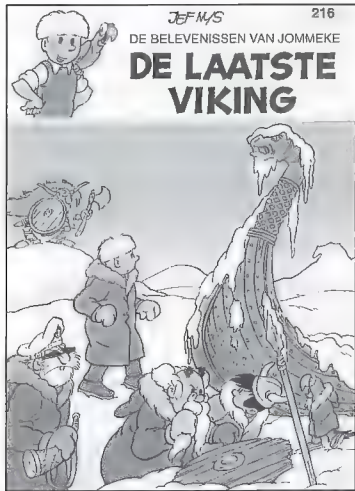
Signeeracties doe je nog zelden.

Nee, ik verlies daar te veel tijd mee. Ik kom alleen nog naar de grote boekenbeurs in Antwerpen en die beurs vorig jaar voor het goede doel in Berchem heb ik ook eens gedaan. Een jaar of tien geleden kwam er een madam op de boekenbeurs naar mijn tafel : "*Mijnheer bent u dat, die Jommeke tekent...*". "*Ja*", zeg ik. "*Amai, we hadden een veel jongere mens verwacht*". (*algemene hilariteit*). Dan begin je toch te denken : "*Er is een tijd van komen en gaan...*".

Over naar de volgende generatie. We merken dat er wel veel jongere tekenaars zijn die uitstekend kunnen tekenen, maar de verhalen komen lang niet zo vlot uit de pen.

Zelf je verhaal maken, dat moet op een natuurlijke manier gebeuren. Je ziet het beeld zich afspelen in je eigen cinema, je eigen "donkere kamer" (*wijst naar zijn hoofd*) en je hoort wat de personages tegen elkaar moeten zeggen. Dan zet je dat neer op papier, het resultaat moet er op

staan zoals het in je hoofd zat. Het kader moet dan alleen nog ingevuld worden.

Daar hebben veel jonge tekenaars moeite mee.

(*wijst op BSM108, met Luc Morjaeu*) Hij kan dat ook, hoor. *De laatste viking*, Jommekesalbum 216, dat is er één van hem. Ik heb het wel wat moeten in gang sleuren, het begin helemaal aangepast met een verwijzing naar een vorig verhaal en zo. Het is een

goed verhaal. *De frietbaron* is er ook één van Luc. Hij faxt zijn teksten en tekeningen door en ik duid dan aan waar wijzigingen nodig zijn. Ik bewaar dat ook allemaal maar dat laat ik niet zien hoor (*lacht*).

Ligt er niet er zo niet ergens een tekening te slingeren die nooit gebruikt is, voor de cover van dit magazine?

Nee, alle tekeningen worden gebruikt. En als het niet goed genoeg is, dan gaat het onherroepelijk de open haard in.

Zonde!

(*lacht*) Maar dat gebeurt niet dikwijls hoor. We hebben daarvoor ook een handig instrument, de gom, die gebruiken we totdat het goed is.

We hebben gemerkt dat je medewerkers vrij discreet zijn over hun bijdrage. "Vraag het aan Jef", zeggen ze meestal. Schrijven zij zelf ook scenario's uit?

Eerst moet er een korte inhoud geleverd worden. Dan zeg

ik bijvoorbeeld : "*nee, dat kan niet*", of ik geef een paar aanmerkingen, of ik zeg : "*doe het slot zo*". Dan beginnen ze het scenario uit te werken en te tekenen. Natuurlijk werkt iemand als Luc al lang aan strips. De kadertjes vullen, dat kent hij, hé. Paginaschikking en zo, daar moet ik me niet meer mee bezighouden, dat kunnen zij evengoed. Jan Ruysbergh heeft ook een aantal goeie scenario's geschreven. Dirk Stallaert had ik ook gevraagd, toen ik hem eens ontmoette in Koksijde, of hij niet wou meewerken. Hij kan alles tekenen, hé, en ook alles natekenen, Hergéstijl, ... noem maar op. Hij zocht toen naar werk en ik vroeg of hij Jommeke niet zag zitten. Ja, dat zei hem wel iets, maar... dat is nen brave jongen, hé. Hij had ook al gesproken met Marc Sleen, zei hij, dat wist ik toen nog niet. Een week later lees ik in de krant : "*Dirk Stallaert gaat definitief werken voor Marc Sleen*". Het was plots officieel (*lacht*). Waarschijnlijk heeft hij Sleen verteld dat Jef Nys ook geïnteresseerd was en heeft Sleen gedacht : "*dat mag niet, hé*" (*lacht*).

Ter voorbereiding van het interview hebben we nog eens een stapel Jommekes herlezen, uit de eerste 50 albums. Die zijn nog altijd verassend goed, dat verveelt geen moment.

De eerste vijftig, die heb ik praktisch helemaal zelf gemaakt. Dat zijn de beste ook. Daarna heb ik nog zelf veel scenario's uitgewerkt.

Na nummer 50 zijn er ook nog verschillende goeie gemaakt. De medewerkers pikken regelmatig nog eens wat oude thema's op, zoals de heksen, of de begijntjes, in *Alarm in het begijnhof*.

Die is van Gert Van Loock, die doet dat goed. Die benadert mij het dichtst.

Aan welk tempo wordt de strip vandaag gemaakt?

Momenteel lopen in de Vlaamse kranten plus de Jommekeskrant 4 à 5 verhalen per jaar. Gelukkig heb ik nu drie goeie medewerkers : Luc Morjaeu, Gert van Loock en Philippe Delsenne, die na tien jaar smurfen, terugkwam. Zij doen nu met drie wat ik vroeger helemaal alleen deed.

Hoe verloopt die samenwerking precies?

Telkens ze zes à zeven pagina's getekend hebben, sturen ze per fax alles door en dan verbeter ik rechtstreeks op de tekeningen. Die verbeteringen stuur ik terug. Ik houd de teugels nog steeds in handen (*lacht*). Ik hanteer vlot het rode potlood want het moet goed zijn. Ik heb ook testamentair vastgelegd, voor als ik er niet meer ben, wat mag en niet mag. Als ontwerper van de Jommekesreeks ben ik auteursrechtelijk verplicht om alles op te volgen en bij te sturen. Ik ben tenslotte verantwoordelijk voor het verder goede verloop van mijn eigen schepping.

De drie medewerkers mogen Jommeke dan voortzetten?

Jazeker, zolang als Dupuis of om het even welke uitgever er winst in ziet, blijft de strip bestaan. Dat is contractueel vastgelegd. Het is een stevig contract, er staat veel in (*lacht*). Als ik er niet meer ben, krijgen ze ook de auteursrechten van hun verhalen en die gaan later weer verder op hun erfgenamen. Dat is zo, dat is het auteursrecht. Nu heb ik een goed contract. Ik had vroeger een heel slecht contract met Het Volk en heb daar jaren voor gevochten. Dan heb je een pak advocaten nodig, en de beste... Bij de oprichting van De Stripgilde was er hoop dat het anders zou gaan, maar dat lukt niet hoor. De uitgever is een Eiffeltoren en de tekenaar een muis die eronder zit.

Uit de bibliotheek van

HIJ ROSSE JOHN

...en zijn halve trouwboek

*De oude Suske en Wiske-albums
Deel VI*

▲
Aanvankelijk werden Suske en Wiske echt wel stiefmoederlijk behandeld in het weekblad Kuifje: Het Spaanse Spook startte op een halve pagina, en werd slechts een steunkleur waardig geacht. Dat veranderde snel naarmate de respons van het publiek groeide. De bronzen sleutel volgde terecht in vierkleuren en haalde zelfs de cover van het weekblad. In 1952 verscheen het als eerste Suske en Wiske-verhaal in kleur in album.

*Advertentie in De Boek- en Dagbladhandelaar
(februari 1952) ▶*

Het jaar 1952 kan bestempeld worden als het jaar van de grote doorbraak voor de Suske en Wiske-albums. Niet alleen verschenen dat jaar de eerste albums in de prestigieuze Blauwe Reeks, maar werden bovendien de eerste grote merchandisingprojecten gerealiseerd. Reeds sedert eind 1951 konden de aardewerken beeldjes van Suske, Wiske, Lambik en tante Sidonie gekocht worden, maar de publiciteit kwam pas in 1952 goed op dreef⁽¹⁾. In september werd een nieuwe versie van de Schalulleke-pop aangeboden door Pats Poppenspel, ter gelegenheid van hun lustrumviering. Op het einde van het jaar verscheen de prachtige Scoutskalender voor de VVKS⁽²⁾. Nog in de eindejaarsperiode werd het eerste kleurenboek Wij kleuren en knippen met Suske en Wiske verspreid. Dat jaar werden niet minder dan 5 nieuwe Suske en Wiske-albums boven de doopvont gehouden. Op de koop toe verscheen ook nog De Zondvloed, het eerste Judi-album, van de hand van de tandem Vandersteen-Verschuere. De portemonnaie van de Vandersteen-fan werd zwaar geteisterd.

- Pierre Borms -

DE AVONTUREN VAN SUSKE en WISKE

2 nieuwe delen

einde Februari verschijnt:

DE TUFTUF-CLUB

Een nieuw album Suske en Wiske behoeft geen aanbeveling meer. En wie bij aanbieding er niet voldoende inkoop heeft ongelijk!

De Tuftuf-Club speelt ten onzent in de goeie oude tijd, de kleurige tijd van de hoge fietsen en de eerste automobielen. Het is een verhaal vol spanning en geheimzinnigheid, waaraan het jong volkje zijn hart zal ophalen!

Prijs: 38 fr.

Een week vóór Pasen verschijnt:

Buiten reeks: het eerste album volledig in 4 kleuren: DE BRONZEN SLEUTEL

Een verhaal Suske en Wiske dat in «Kuifjes» en in de Belgische en in de Parijse uitgave van «Tintin» een zeer groot succes heeft geoogst. Willy Vandersteen heeft om dit verhaal te tekenen, dat zich afspeelt in de omgeving van het rozeiland Monaco en in een onderzees grot, speciaal een reis gemaakt naar Zuid-Frankrijk, en zich verscheidene malen gewaagd aan gevaarlijk diepduiken. Het resultaat is dan ook iets zeer puits, zowel wat betreft de heerlijke decor en de rijke kleurenfantasie als de zeer spannende inhoud.

Dit album, dat volledig in 4 kleuren gedrukt is, en 8 bladzijden meer telt dan de andere albums, kost natuurlijk iets meer:

Prijs: 55 fr.

Het verschijnen van dit gekleurd album zal op speciale wijze worden aangekondigd in de «Tuftuf-Club».

BESTEL TIJDIG BIJ DE UITGEVER
N.V. STANDAARD-BOEKHANDEL
OF BIJ UW GROOTHANDELAAR

15. De Avonturen van Suske en Wiske : De Tuftuf-club

a) eerste druk albumuitgave

- exacte releasedatum : februari 1952
- prijs : 38 BEF
- Herkenning eerste druk : de achterkant van de cover vermeldt vijftien Suske en Wiske-albums. Laatste titel *De Tuftuf-Club* en *De Bronzen Sleutel* in voorbereiding
- oplagecijfer : onbekend
- afmetingen : 20,5 cm x 25,7 cm
- binnenwerk : aantal pagina's : 56 (één schutblad en 55 strippagina's = 220 strookjes) alternerend gedrukt in blauw en bruin. Imprint Drukkerij Erasmus op pagina 56.
- omslag : zwaardere papiersoort (licht karton), maar niet echt gekartonneerd. De binnenkant van dit omslag is bruin.
- Nietjes : afgerond
- Speciale opmerkingen: in elk exemplaar van de eerste druk zat een vloepapier dat het album *De Bronzen Sleutel* aankondigde

b) voorpublicatie

- in het dagblad *De Standaard* verschenen tussen 14 juni en 27 oktober 1951, 220 strookjes.
- Er verschenen aankondigingsstroken in *De Standaard* van 13 juni 1951.

c) Belangrijkste heruitgaven

- Tweede druk verscheen in 1954 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titel *De Knokkersburcht* en tevens *De Cirkusbaron* in voorbereiding
- Derde druk verscheen ook in 1954 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titels *De Speelgoedzaaier* en tevens *De Yzeren Schelvis* in voorbereiding.
- Vierde druk verscheen in 1958 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titels *De Geverniste Zeerovers*, plus *De Duistere Diamant* in voorbereiding.
- in de reeks Suske en Wiske Klassiek ⁽³⁾

d) publicitair materiaal

- advertentie in De Boek- en Dagbladhandelaar van februari 1952 waar aangekondigd wordt dat *De Tuftuf-Club* eind februari verschijnt en dat het verschijnen van *De Bronzen Sleutel* op een speciale manier zal aangekondigd worden (referentie naar het vloepapier)

▲ Het vloepapier dat als bijlage bij *De Tuftuf-club* zat.

EERSTE druk ▼

16. De Avonturen van Suske en Wiske : De Bronzen Sleutel

Het eerste album in de Blauwe reeks

Een woordje over de Blauwe Reeks-albums :

Met uitzondering van *Het Spaanse Spook* werden de Suske en Wiske-verhalen die in het weekblad *Kuifje* werden voorgepubliceerd, door de uitgeverij N.V. Standaard-Boekhandel in albumvorm uitgegeven in een blauwe kافت. De inkleuringen die gebruikt werden in het weekblad *Kuifje*, en waarmee de strips werden gedrukt op de persen van drukkerij Van Cortenbergh, werden niet overgenomen voor de albumversie. Voor de albumversie gebruikte men de inkleuringen van de verhalen in het weekblad *Ons Volkske*, dat met enkele maanden achterstand dezelfde strips voorgepubliceerde. Deze vierkleuren- inhoud van de albums werd gedrukt op de persen van de drukkerij Periodica in de Emile Jacqmainlaan in Brussel waar ook de dag- en weekbladen van de Standaardgroep werden gedrukt. Ook het weekblad *Ons Volkske* werd er gedrukt. Het is dus logisch dat dezelfde inkleuringen werden gebruikt. Waarschijnlijk waren de persen van drukkerij Erasmus niet geschikt voor kleurendruk. Voor de Franstalige editie van *De Bronzen Sleutel* (La Clef de Bronze) die pas verscheen bij de *Collection du Lombard* in 1957, werden de inkleuringen van het weekblad *Kuifje* wel gebruikt. Deze editie werd gedrukt in drukkerij Desoer in Luik. Pas vanaf het volgende Blauwe Reeks-album *De Tartaarse Helm*, gebruikte men dezelfde inkleuringen voor de Vlaamse als voor de Franstalige editie. Deze laatste bleven echter wel bij *La Collection du Lombard* verschijnen

Deze blauwe albums waren niet geniet, maar genaaid en ingelijmd. Daardoor is de rug van het album gehoekt. Net zoals bij de Rode reeks-albums, is ook hier de witte gehoekte rug het zwakke punt : vaak is die vuil en/of beschadigd.

Waarom geen Blauwe Spook ? :

Het Spaanse Spook was het eerste Suske en Wiske-verhaal dat in *Kuifje* verscheen. Hierbij werden slechts twee kleuren gebruikt : rood en zwart. Dank zij een boel inventiviteit van de inkleurders en vooral door de mogelijkheden van de techniek van de heliogravure van de drukkerij Van Cortenbergh, was het resultaat erg charmant. Toen het verhaal werd hernomen in het weekblad *Ons Volkske*, werden de inkleuringen volledig opnieuw gedaan en *Het Spaanse Spook* verscheen er in vier kleuren. Het is onduidelijk waarom de N.V. Standaard-Boekhandel deze inkleuringen niet gebruikte voor een albumuitvoering in de gewone Blauwe reeks. Misschien had het te maken met het feit dat de Lombard Uitgaven deze inkleuringen niet kon gebruiken voor haar albumuitgave, omdat deze gedrukt werd in heliogravure bij Van Cortenbergh en dat Standaard-Boekhandel deze gewoon heeft overgenomen. In ieder geval bleef het bij dat ene afwijkende album.

EERSTE druk ▼

a) eerste druk albumuitgave

- exacte releasedatum : april 1952
- prijs : 55 BEF
- Herkenning eerste druk : de achterkant van de cover vermeldt zestien Suske en Wiske-albums. Laatste titel *De Bronzen Sleutel*, plus *Het Bevroren Vuur* in voorbereiding
- oplagecijfer : onbekend
- afmetingen : 20,7 cm x 26 cm
- binnenwerk : aantal pagina's : 64 (één schutblad, één blanco-pagina en 62 strippagina's) gedrukt in vier kleuren. Geen imprint van de drukkerij. De tweede vermeldt drukkerij Periodica op de binnenkant van de cover.
- omslag : blauw gekleurd, in tegenstelling tot de rode-reeks-albums. Zwaardere papieroort (licht karton), maar niet echt gekartonneerd. De binnenkant van dit omslag is bruin. De covertekening vermeldt rechts onderaan het monogram W.V.
- Nietjes : geen nietjes. Het album bestaat uit 4 katernen van 16 pagina's die genaaid zijn. De 4 katernen zijn samen gekleefd in het omslag, waarbij de titelpagina en de laatste strippagina lichtjes verlijmd zijn aan de binnenkant van het omslag.
- Speciale opmerkingen: geen

TWEDE druk ▼

b) voorpublicatie

- in het weekblad *Kuifje* verschenen tussen 2 maart 1950 en 2 mei 1951, 62 strippagina's bestaande uit vier stroken.
- Het verhaal werd aangekondigd met een covertekening op de voorplaat van het nummer van *Kuifje* van 2 maart 1950 (afbeelding pagina 14)..
- Voor *De Bronzen Sleutel* tekende Vandersteen nog twee covertekeningen extra voor nummers van het weekblad *Kuifje*.
- Het verhaal werd hernomen in het weekblad *Ons Volkske*, van 11 mei 1950 tot 12 juli 1951

c) Belangrijkste heruitgaven

- Tweede druk verscheen eveneens in 1952 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titel *Het Bevroren Vuur*. In deze tweede druk is op de binnenkant van het achteromslag Drukkerij Periodica vermeld.
- Geen derde druk bekend.
- In 1983 verscheen een gekartonneerde herdruk met blauw linnen rug bij Standaard Uitgeverij. Hiervan werd in 1984 een luxe-editie van 800 genummerde exemplaren verspreid, eveneens gekartonneerd, maar bekleed met blauw fluweel en opgeborgen in een hoed.
- in de reeks *Suske en Wiske Klassiek* (4)

d) publicitair materiaal

- vloeipapier dat *De Bronzen Sleutel* aankondigde (zat o.a. in eerste druk van *De Tuftuf-Club*)
- speciaal briefomslag dat N.V. Standaard-Boekhandel in de periode april-juni 1952 gebruikte en waarop publiciteit voor het album wordt gemaakt.

17. De Avonturen van Suske en Wiske : Het bevroren vuur

a) eerste druk albumuitgave

- exacte releasedatum : 1 september 1952
- prijs : 38 BEF
- Herkenning eerste druk : de achterkant van de cover vermeldt zeventien Suske en Wiske-albums. Laatste titel *Het Bevroren Vuur*, tevens *De Sterrenplukkers* in voorbereiding. Verschenen buiten reeks : *De Bronzen Sleutel*.
- oplagecijfer : onbekend
- afmetingen : 20,5 cm x 25,7 cm
- binnenwerk : aantal pagina's : 56 (één schutblad en 55 strippagina's = 220 strookjes) alternerend gedrukt in blauw en bruin. Imprint van Drukkerij Erasmus op de laatste pagina.
- omslag : zwaardere papiersoort (licht karton), maar niet echt gekartonneerd. De binnenkant van dit omslag is bruin.
- Nietjes : afgerond
- Speciale opmerkingen: in elk exemplaar stak oorspronkelijk een reclameblaadje voor Pats Poppenspel dat weldra zijn 1000^e vertoning zou geven.

b) voorpublicatie

- in het dagblad *De Standaard* verschenen tussen 29 oktober 1951 en 8 maart 1952, 220 strookjes.
- Er verscheen een aankondigingstekening in *De Standaard* van 27 oktober 1951.
- Er verschenen aankondigingsstroken in *De Standaard* van 29 oktober 1951.

c) Belangrijkste heruitgaven

- Tweede druk verscheen in 1953 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titels *De Tamtamtlopper* en *De Knokkersburcht* in voorbereiding.
- Derde druk verscheen in 1955 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titel *De Yzeren Schelvis*, *De Kleppende Klipper* in voorbereiding.
- Vierde druk verscheen eveneens in 1955 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titels *De Straatridder* en *De Bokkerijders* in voorbereiding.
- in de reeks Suske en Wiske Klassiek (5)

d) publicitair materiaal

- folder met de afbeelding van de cover van *Het Zingende Nijlpaard* (!) De achterkant is een bestelformulier waarin de titellijst van de Suske en Wiske-albums : de volgende titels *De Sterrenplukkers* en *Het Spaanse Spook* worden er reeds aangekondigd.

EERSTE druk ▼

Slecht nieuws...

Zondagvoormiddag 15/6 werd het belangrijkste deel van de collectie van Rudy Claessen gestolen. Twee personen hebben zich via het forceren van de achterdeur toegang verschaft tot de collectie. Dat er een kenner mee gemoeid was, staat vast daar men alleen de meest waardevolle collectiestukken heeft meegenomen.

Wat is er zoal weg :

Rikki en wiske ; Suske en wiske 1 tot en met 66 ;
 Blauwe reeks compleet
 Tintin en amerique casterman uitgave
 Bessy 1 tot en met 68 ; Biggles 21 delen
 Snoek 1 tot en met 11 ; Snoek met sterretjes 5 delen
 Snoek laatste reeks 7 delen
 Vrolijke bengels 2 delen ; Plezante circus 3 delen
 Piwo 1+2+3 ; Pantoscaaf ; Luxe edite gouden paard
 Judi deel 1 tot en met 4
 Nero compleet
 Lombard collectie compleet
 Gekartoneerde Kuifje's Herge ; Jo suus en Jokko
 Leo en Lea
 Piet Pienter en Bert Bibber 1 tot en met 25
 Jerom 1 tot en met 10 ; Rode Ridder 1 tot 50
 Grappen van Lambik 1 tot 7 ; Tijl uilenspiegel 1 en 2
 Karl may 1 tot 8 ; Fra Antonio
 Ons Volkske bundelingen 1 tot en met 52
 Kleurboek Sus en Wis 1 en 2
 Zeldzame witte kleurboek Sus en Wis
 Kuifje weekblad-bundelingen 1 tot en met 43 zonder nr 25
 Buck Danny 1-3-4-5-6-7-10-11-13-14-15-16-17-18-23-25-26-27-29-30-31-34-35-36-37-38-39-40
 Robbedoesen kwabbernoot 1 tot en met 19
 Safari 1 tot en met 24
 Dees Dubbel compleet ; Thomas Pips compleet
 De leeuw van vlaanderen
 Langteen en schommelbuik compleet
 Kiekeboe 1 tot 25 ; Snor van Kiekeboe
 Avonturen van een vader en een zoon compleet
 Lustige Kapoentjes 1 tot 22
 Kapoentje gekartoneerde albums 10-11-12-13-14-15
 Klein Kapoentje album Nr 2 gekartoneerd
 Van Boot naar blad orginele uitgave
 Familie vergaren ; Familie spaarpot
 Jommeke's Halewijn 3 stuks
 Blauwe sperwer gekartoneerd ; Don Bosco gekartoneerd
 Cristoffel Columbus
 Franc Jeu restanten album
 Ciso magenta uitgave suske en wiske
 Jef Nijs Biografieën ; Jommeke 1 -2-3- 5
 Octaaf Keunink compleet
 Kil en fil Met enveloppe
 Kleine guust albums 1-3-4-5

Als dergelijke zeldzame stukken aangeboden worden, valt dat ongetwijfeld op. Er is een beloning van 12.500 euro voorzien voor de gouden tip!

Alle informatie is welkom bij :

Rudy Claessen
 Eikedreef 17
 2380 Ravels
 014/65.61.24.

▼ Folder, met op de voorkant de cover van Het zingende nijlpaard

Gezond plezier voor uw kinderen !

KINDEREN DIE GAARNE LACHEN — EN OOK HUN OUDERS —
 LEZEN DE AMUSANTE TEKENVERHALEN VAN W. VANDERSTEEN !

Nog nooit werd in Vlaanderen het hart van klein en groot zo stormenderhand veroverd als door Suske en Wiske (met hun onafscheidelijke vrienden Lambik en tante Sidonie) en de familie Snoek ! Willy Vandersteen begeestert de jeugd en boeit de volwassenen door zijn tekenverhalen vol humor en fantasie ! Wilt U het kinderlijke in uw kind bewaren, en uzelf de lach over jeugd terugschonken, geniet dan allen mee met de kostelijke figuren van deze reeks leuke albums !

DE AVONTUREN VAN SUSKE EN WISKE

* De avonturen van Suske en Wiske veroveren alom de pers van alle landen. Zij verschijnen reeds in Vlaams en Frans dagbladen, in Holland, Parijs, Belgisch Kongo, Portugal en zelfs Indo-China !

* Hiernaast vindt U de titels van de reeds in album verschenen verhalen. Indien U mocht hebt om uw keuze te doen, begin dan bv. met een paar van deze : Op het eiland Amoros — Prinses Zagameel — Het zingend Nijlpaard — Het bevroren vuur.

* Rond 3 November, dus tijdig tegen de St. Niklaasijd, verschijnt weer een spannend nieuw album : DE STERRENPLUKKERS ! En rond 20 November een mooi album in twee kleuren : HET SPAANSE SPOEK.

* Elk album « Suske en Wiske » bevat onder een mooi omslag in 4 kleuren een volledig verhaal in 220 bandjes van elk 2 à 8 tekeningen en kost : 38 FRANK.

* Het album « De Bronzen Sleutel », dat volledig in 4 kleuren is gedrukt, kost evenveel iets duurder : 55 frank.

De plezante FAMILIE SNOEK

* Dit is ook iets voor vaders en moeders, die niet verlegen zijn van heretide hock te lezen als hun kinderen ! Ouders, blijft jong en amusant ! U met de perren van de eeuwige pechvogel Leonard Snoek, en zijn even fantasistische verannen en vrienden !

* Ieder album bevat onder een gekleurd omslag 31 leuke platen (van 10 à 11 tekeningen elk), en op elke plaat beleeft dit grappig gezin een zijner flaverende komische emoties ! Probeer het eens met een paar titels ! De prijs per album bedraagt slechts 28 FRANK !

UITGEVERSMIJT N. V. STANDAARD-BOEKHANDEL

BON

(in te senden aan uw gewone boekhandelaar)

Ondergetekende versoekt u te senden :

NAAM :

ADRES :

De Avonturen van SUSKE EN WISKE

.....	EX. OP HET EILAND AMOROS	38 fr.
.....	EX. DE SPRIETATOOM	38 fr.
.....	EX. DE KONING DIKKEI	38 fr.
.....	EX. PRINSES ZAGAMEEL	38 fr.
.....	EX. DE ZWARTE MADAM	38 fr.
.....	EX. DE WITTE UB.	38 fr.
.....	EX. HIBBERCOJD	38 fr.
.....	EX. LAMBORIK	38 fr.
.....	EX. DE STERRENPLUKKER	38 fr.
.....	EX. DE STALEN BLOEMPOT	38 fr.
.....	EX. HET ZINGENDE NIJLPAARD	38 fr.
.....	EX. DE RINGELINGSCHAT	38 fr.
.....	EX. DE TUFTUF CLUB	38 fr.
.....	EX. HET BEVROREN VUUR	38 fr.
.....	EX. DE BRONZEN SLEUTEL (in 4 kleuren)	55 fr.
.....	EX. DE STERRENPLUKKERS (verschijnt 1 November)	38 fr.
.....	EX. HET SPAANSE SPOEK (in 2 kleuren — 20 November)	48 fr.

DE FAMILIE SNOEK

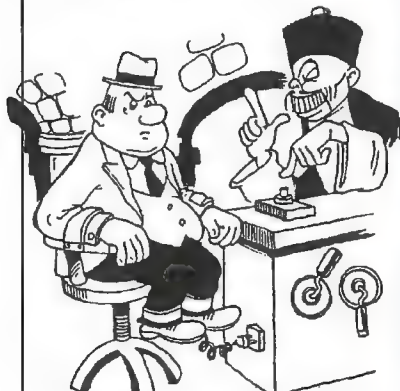
.....	EX. DE FAMILIE SNOEK	28 fr.
.....	EX. DE FAMILIE SNOEK GROEIT AAN	28 fr.
.....	EX. SNOEK EN ZIJN KLEINKINDEN	28 fr.
.....	EX. LAAT SNOEK MAAR LOS !	28 fr.
.....	EX. SNOEK IN DE BOYER	28 fr.
.....	EX. SNOEK TEN AANVAL	28 fr.
.....	EX. SNOEK GEEFT KATJOEN	28 fr.
.....	EX. SNOEK IN DEN HOEK	28 fr.
.....	EX. SNOEK HEEFT AMBRAS	28 fr.

Noten

- 1) Een uitgebreid artikel over de Suske en Wiske-beeldjes is te lezen in De Tuftuf-Club 3, uitgave 't Vlaams Stripcentrum, 1997
- 2) Een uitgebreid artikel over de Scouts kalender 1953 is te lezen in De Tuftuf-Club 1, uitgave 't Vlaams Stripcentrum, 1996
- 3) *Suske en Wiske, De Tuftuf-Club* : gekartonneerd met rode linnen rug en afwisselend bruin en blauw gedrukte pagina's, in de reeks Suske en Wiske Klassiek, Standaard Uitgeverij, 1995
- 4) *Suske en Wiske, De Bronzen Sleutel*: gekartonneerd met blauwe linnen rug en volledig in kleur gedrukte pagina's, in de reeks Suske en Wiske Klassiek, Standaard Uitgeverij, 1994.
- 5) *Suske en Wiske, Het Bevroren Vuur*: gekartonneerd met rode linnen rug en afwisselend bruin en blauw gedrukte pagina's, in de reeks Suske en Wiske Klassiek, Standaard Uitgeverij, 1995.

Stripwinkel

HET „B“-GEVAAR

**ERIK
DENEYER**

Greepstraat 15
1000 Brussel

Open
maandag tot zaterdag
van 10u30 tot 19u.
tel/fax: 02/513.14.86

TISTJEN DOP

strips en games

patersstraat 96 - 2300 turnhout - tel. 014 / 42.88.29

Open : woensdag, donderdag en vrijdag:
10 - 12 en 13.30 - 18 uur
zaterdag: 10 - 17 uur

<http://www.tistjendop.be>

e-mail: info@tistjendop.be

STRIPFESTIVAL MIDDELKERKE

12/7 – 5/8
GOUDEN POTLOOD
25 juli casino

Standbeeld DE SMURFEN

strip- en antiekmarkten
5/7-26/7-9/8

Informatie: 0495/20.56.73

Grote ruilbeurs, dit jaar **NOG GROTER**
Signerende tekenaars uit binnen- en
buitenland
Speciale uitgaven

Voor stripliefhebbers is het befaamde
Middelkerkse stripfestival niet te missen. In
en rond een grote tent op het Arthur De
Greefplein is er permanente animatie en
komen tekenaars hun nieuwste albums
voorstellen.

Natuurlijk zijn al je striphelden er ook!

Jommeke specials

1. Het hemelhuis
2. Diep in de put
3. Fifi op reis
4. Gouden jaguar

1. De ooievaar van begonia

Uitgifte: op 50 ex. Met blauwe
rug + originele plaat!!!!

Prijs: enkel te verkrijgen op het
stripfestival

www.stripbdmiddelkerke.be

+ gratis verrassing voor de leden
van Brabant strip en reclamestrip
club
op vertoon van dit kaartje tijdens
strip Middelkerke 12/7 – 5/8

Koffie Klets

Gezonde roddels,
toekomstvoorspellingen,
nieuwe uitgaven,
luxetoestanden,
enz...

Yag Millew
maakt er een lekker soepje van!

Nu de Belgische Post in de serie Duostamp weer een dertigtal werkelijk peperdure **Winnie the Pooh** zegels op de markt brengt (1 euro per stuk op 2 vellen van ieder 15 stuks, wat betekent dat de verzamelaar, voor twee velletjes postzegels die hij nooit gebruikt, 30 euro moet neertellen!!), is het item Pooh weer bijzonder actueel. Winnie the Pooh is populair, zowel wereldwijd als in Amerika. Walt Disney, de Amerikaanse pretgigant, levert een verwoed gevecht om de rechten in eigen land op Winnie the Pooh. Helaas is de familie Slesinger een struikelblok. Literair agent Stephen Slesinger kocht in 1930 de auteursrechten van de bedenker A.L.Milne. Pooh was toen alleen bekend van verhalen.

Volgens Ventje

WANZ

Pas toen Disney een deal sloot met Slesinger, begon het beertje alom bekendheid te krijgen. Maar omwille van deze bekendheid wil Disney de nationale rechten. De overeenkomst met de familie Slesinger wordt te duur; het bedrijf betaalt wekelijks 230.000 dollar aan de familie, maar die wil nog meer. Reeds 10 jaar probeert Disney via een juridische strijd van het loodzware contract af te komen. Tot een kleindochter van Milne besloot de deal met Stephen Slesinger te herzien. Een wetwijziging van het auteursrecht maakte dit mogelijk. Na 75 jaar kan een verkoop van auteursrecht ongedaan worden gemaakt door familieleden. Dit houdt in dat in 2004 Disney zonder problemen de rechten in handen zou kunnen krijgen. Zou, want uiteraard stapte de familie Slesinger naar de rechtbank. Als de rechter Slesinger gelijk geeft moet Disney blijven betalen. Maar als Disney zijn slag thuishaalt, kan het tekenfilmconcern ieder jaar minstens 1 miljard dollar binnenrijven. Alleen al aan licenties, want iedere fabrikant die Pooh wil gebruiken bij zijn product moet zo'n licentie aanschaffen. Buiten Pooh geeft de Post ook nog Mickey Mouse-zegels uit en zegels van Cowboy Henk, even fraai, maar even duur.

De jury van de Press Cartoon Belgium (PCB) heeft de grote prijs voor de beste Belgische perscartoon 2002-2003

toegekend aan tekenaar **ZAK** (Jacques Moeraert) Hij krijgt de prijs voor een cartoon over de wapeninspecties in Irak, verschenen in De Morgen van 24 september 2002. De cartoonist mag de cheque van 6000 euro op 7 juni in ontvangst nemen in Knokke. ZAK tekende in zijn winnende cartoon hoe internationale wapeninspecteurs op het vliegveld van Bagdad worden opgewacht door een erehaag van soldaten, die met lege handen in de "schouder geweer" houding staan. Zoals steeds zijn er uiteraard eervolle vermeldingen, en die waren er samen met een cheque van 800 euro voor Marec (Het Nieuwsblad/Het Volk) en voor Sondron, voor een cartoon in Le Journal du Mardi over de oorlogszucht van de Verenigde Staten. Deze drie cartoons werden geselecteerd uit 146 inzendingen, die op hun beurt geselecteerd werden uit een jaaraanbod van 6675 tekeningen. 146 van deze cartoons zijn te zien op het Internationaal Cartoonlyfestival van Knokke-Heist, van 8 juni tot 31 augustus 2003.

In stadspaleis Het Markiezenhof in Bergen Op Zoom komt, als alles meezit, in de loop van 2004 een cartoonmuseum. Dat hebben directeur W. Reijnders en wethouder P. van den Kieboom op 6 mei '03 bekendgemaakt. Het museum wordt uitgebouwd in de drie tuinzalen van het laatgotische complex. Als basis van het museum wordt uitgegaan van de collectie van wijlen tekenaar **Opland**. Die stond jarenlang elke dag met een tekening in *De Volkskrant*. Het Markiezenhof bezit zoveel tekeningen, dat het om de tijd de collectie kan laten wisselen. Het Markiezenhof heeft immers de tekeningen van Opland in handen weten te krijgen. Daarnaast willen ze nog meer collecties van tekenaars aanschaffen. Eveneens wil men tijdelijke tentoonstellingen van tekenaars inrichten. Het cartoonmuseum moet het Markiezenhof landelijk op de kaart zetten. Een lovenswaardig initiatief voorwaar.

Dat Suske en Wiske nog steeds populair zijn in Vlaanderen en Nederland bewijst volgend eerbetoon. Vanaf 2 augustus tot en met 7 september '03 zijn ze de hoofdrolspelers in de volgende editie van het Zandsculptuurfestival in Zeebrugge. Het thema van hun verhaal wordt "Brugge in de Middeleeuwen". Naast **Suske en Wiske** zal eveneens de stripfamilie Kiekeboe in het verhaal meespelen. Dit hebben de organisatoren van het festival, de NV Snow and Ice Events bekendgemaakt. De organisatie wil het festival nog groter maken dan in het verleden. Naast een zandsculptuur zullen op het strand ook ijs en watersculpturen te zien zijn. De ijssculpturen zijn een voorsmaakje van diegene die tijdens de kerstperiode te Brugge te zien zullen zijn. De watersculpturen zijn nieuw. Op 18 juli starten 75 beeldhouwers hun werkzaamheden. Het totale beeldhouwwerk zal 100 meter lang en diep zijn en 15 meter hoog. Voor het eerst zal tussen 21 en 29 juli het publiek de werkzaamheden van de beeldhouwers kunnen volgen. Meer info: www.zandsculptuur.com

Wat men al niet doet om de Gentse Sint-Pietersabdij te promoten. Bezoekers krijgen vanaf nu een kleine videospeler mee. Hierop is een filmpje te zien dat zich in de abdij afspeelt. Virtueel hoofdfiguur en meteen ook gids is Alison. Hij is een monnik die in de 18^e eeuw in de abdij verbleef. De benedictijnen van de Sint-Pietersabdij werden in die periode met de Franse bezetting geconfronteerd. Alison probeert de Fransen te stoppen. De videospeler ziet er uit als een gameboy en de bezoekers kunnen naar believen het verhaal stopzetten of doorspoelen. Drie taalversies zijn voorzien: Nederlands, Frans en Engels. Alison inspireerde het stadsbestuur om ook het stripverhaal *Alison, het geheim van de gevallen engelen* op de markt te brengen. Het gaat om een fictief maar historisch juist verhaal. Intriges, twijfels en begeerte werden toegevoegd. De impulsieve held Alison heeft ook enkele autistische trekjes toebedeeld gekregen. Telkens hij gespannen of geëmotioneerd is, begint hij voorwerpen of mensen te tellen. Doreen Goublomme stond in voor het scenario van de strip en de film. Striptekeningen zijn van Mark Musschoot. Het is de bedoeling om een hele stripreeks rond Alison op te bouwen. De Nederlandstalige softcover (4,99) wordt op ruime commerciële basis verspreid, voorlopig alleen in het Gentse, later hopelijk in heel Vlaanderen. De hardcover (10,00) in drie talen, is alleen te verkrijgen in Kunsthuis Sint-Pietersabdij. Nog tot 11 november 2003 loopt in Kunsthuis Sint-Pietersabdij, Sint-Pietersplein 9, 9000 Gent een tentoonstelling over de figuur Alison. Meer info: www.gent.be/spa. Wie de strip wil aankopen, kan terecht op tel: +32(0)9.243.97.30. of fax: +32(0)9.243.97.34 of e-mail: dr.sintpietersabdij@gent.be. Geef naam en adres op, een factuur wordt verstuurd en na betaling ontvangt men de strip.

Uitgeverij **Dupuis** komt dit jaar met een nieuwe collectie op de propfen die wil linken naar grafische romans. Elke serie zal een aantal albums beslaan. Naar verluidt, zullen Yann en Berthet de spits afbijten, waarna ook Frank Giroud een serie voor drie verschillende tekenaars zal schrijven.

Dit onder het thema "Familiegeheimen". Het zal ons benieuwen.

We wachten er al lang op en het wachten zal niet voor niks zijn. Want...uitgeverij Casterman kondigt voor oktober 2003 het derde deel van **De cyclus van Cyan** aan. In een interview dat tekenaar Bourgeon onlangs gaf, zei hij dat hij de cyclus afrondt enkel en alleen voor de fans en niet omdat uit-

geverij Casterman hem dwong. Eindelijk weer een strip om naar uit te kijken.

Ook nog dit jaar staat er een nieuwe **Asterix** op de planning. Alhoewel, nieuw is betrekkelijk. Het gaat hier immers om korte verhalen die nog nooit in album uitgegeven waren. Naar verluidt bevat dit te verschijnen album twee kortverhalen. Alhoewel diverse Nederlanders nog steeds dromen van een nieuw album "Asterix en de Hollanders". Dat zou pas de max zijn. Maar waarschijnlijk ligt Uderzo op zijn leeftijd niet echt wakker meer voor een nieuw te ontwerpen album. Jammer.

Het waren drukke dagen voor voorzitter Guido Depraetere en cartoonisten Peter van Straaten, Stefan Verwey, Kim, Zaza, en cabaretier Dirk Denoyelle. Aan hen werden immers niet minder dan 3219 cartoons van 913 cartoonisten uit 67 landen voorgelegd. Dit zijn 439 cartoons en 116 cartoonisten meer dan vorig jaar. Nieuwe landen die cartoons instuurden zijn o.a. Oman, Schotland, Myanmar en Syrië. Myanmar is het 111ste land dat in de 42 jaar lange geschiedenis van het **cartoonfestival** deelneemt. Reden van de talrijke inzendingen is geheel te wijten aan het internet. Cartoonfestivalsecretaris Wilfried De Schepper voerde intensief promotie via dit medium. Voor de tentoonstelling van dit jaar werd een vrij thema voorzien en één opgelegd. Het opgelegde thema was "Gezondheid en Gezondheidszorg". Dit heeft te maken met het feit dat het Vlaams Nationaal Ziekenfonds 25 jaar bestaat en de cartoonwedstrijd sponsort. Uit de 3219 inzendingen stak de Griekse cartoonist Michael Kountouris met kop en schouders boven de andere deelnemers uit. Deze cartoon uit de categorie "Gezondheid is goed voor 'De Gouden Hoed'" en 3700 euro. De 2de prijs, "De Zilveren Hoed" en 1800 euro, eveneens in de categorie "Gezondheid" werd uitgereikt aan de Brit Ross Thomson. "De Bronzen Hoed" goed voor 1200 euro tevens prijs van de Provincie West-Vlaanderen ging naar de Italiaan Domenico Siculo en werd gekozen uit de categorie "Vrij Thema". Driehonderd van deze cartoons worden tentoongesteld in de Lagunahal (vroegere Humorhall) Krommedijk, Laguna Beach complex te Duinbergen, en zijn dagelijks te bekijken van 10-19 uur en dit van 8 juni tot 31 augustus '03.

Stripliefhebbers en verzamelaars uit Nederland en Vlaanderen kunnen na een dagtrip Amsterdam steeds op

adem komen in stripwinkel annex stripantiquariaat Lambiek, gelegen Kerkstraat 78. Maar eigenaar Kees Kousemaker ziet de toekomst niet direct rooskleurig in. Binnen enkele maanden moet de bekende Amsterdamse stripwinkel immers noodgedwongen verhuizen wegens een renovatie van het pand. Op het ogenblik van dit schrijven werd nog geen aangepast pand gevonden voor een tijdelijke verhuis. Lukt dit niet, dan overweegt Kees Kousemaker om zijn winkel te sluiten.

Drinken stripfiguren enkel bier of wagen zij zich ook wel eens aan een druppel gedistilleerd, en hoe worden dronken stripfiguren voorgesteld? Op deze vragen en nog veel meer geeft de tentoonstelling "Witteke in Borrelland, alcohol in strips" een antwoord. Ter gelegenheid van deze tentoonstelling worden twee albums uit de serie Robert en Bertrand van **Willy Vandersteen** opnieuw uitgebracht, in een oplage van 1000 exemplaren. Het gaat hier om de albums *De drie neuzen* en *De witte ruiters*. De inhoud van de strips is

onveranderd, maar de cover is gewijzigd: 75 jaar Vandersteen valt weg en het logo van het museum staat op de achterzijde. De albums zijn verkrijgbaar in het jenevermuseum, in stripspeciaalzaken en bij Toerisme Hasselt. De tentoonstelling loopt van 15 juni tot 31 december 2003 in Stedelijke M u s e a

Hasselt, Museumhuis, Witte Nonnenstraat 19, 3500 Hasselt, tel 32(0)11.24.11.44 of tel: 32(0) 11.21.25.43 meer info via: www.jenevermuseum.be

Patrick Van Gompel, de organisator van de Stripgidsdagen in Turnhout en journalist bij VTM is door de Vlaamse onafhankelijke Stripgilde tot laureaat van de tweede Stripvos uitgeroepen. De Vlaamse stripauteurs reiken sinds 2002 elk jaar het beeldje, een bronzen vossenkop, uit aan de persoon of instelling die zich in het verleden bijzonder verdienstelijk heeft gemaakt voor de Vlaamse stripwereld. In aanmerking komen in principe enkel aspirant-auteurs, striporganisatoren, striporganisaties en stripjournalisten. Stripauteurs kunnen niet meedingen. Bij uitzondering kreeg Marc Sleen omwille van zijn lange carrière, het stopzetten van Nero en zijn 80ste verjaardag de eerste Stripvos. Patrick van Gompel begon zijn stripcarrière begin jaren 80 als stripjournalist voor de BRT-radio. Zijn eerste striprecensie schreef hij voor het tijdschrift Spetters. In 1985 werd hij lid van de jury van de Stripgidsprijs en werd een zeer gedreven kracht achter dit initiatief. De Bronzen Adhemar, de prijs van de Stripgidsdagen, werd onlangs nog verheven tot Staatsprijs. Van G. schrijft boeken als *Strips*, *Aha* met Ad Hendrickx en duikt zelfs op in diverse strips. Op 22 november '03 krijgt Van Gompel het beeldje overhandigd in het Belgisch Centrum van het Beeldverhaal, tijdens de

jaarlijkse algemene vergadering van de Stripgilde die dan 25 jaar zal bestaan. Die dag willen de gildeleden ook officieel uitroepen tot "De dag van de strip".

Het **Fonds voor de Letteren** heeft voor de eerste keer in zijn bestaan werkbeurzen aan stripauteurs toegekend. Het deelde in totaal 75.000 euro uit. Van de 27 auteurs die een aanvraag indienden, krijgen er 10 een beurs. Stijn Gisquière, Bram Devens, Olivier Schrauwen, Constantijn Van Cauwenberghe, Gerolf Van de Perre en Gonz, allen medewerkers van het tijdschrift "Ink", kregen een startersbeurs om hun eerste publicatie te steunen. Pieter de Poortere, bekend van Boerke en Philip Paquet, tekenaar van Snapshots, ontvingen een aanmoedigingsprijs. Jeroen Janssen, Eric Joris, bekend van Chelsey en Marc Legendre, de auteur van Biebel, hadden recht op een scheppingsbeurs; dit is een beurs voor auteurs die al meer dan drie publicaties op hun naam hebben staan. Er zijn maar drie scheppingsbeurzen omdat zeer weinig auteurs een dossier hebben ingediend. Naar het waarom is het raden. Voor volgend werkjaar zal het budget hoger liggen dan dit jaar, belooft het fonds. Dus stripauteurs, als u dit leest, hou bovenstaande in de gaten en dien een aanvraag in via www.fondsvoordeletteren.be. Het zou wel eens geld kunnen opleveren. Want de filosofie van het Fonds is als volgt: we gaan subsidies geven, maar we gaan ze niet naar de auteurs dragen.

De campagne voor het gratis eerste album van **Murena** *Purper en goud* (folder in de krant De Morgen van 10/5/'03) liep als een trein. In een mum van tijd vlogen de albums de deelnemende stripwinkels uit. Tijd dus voor Geert De Weyer om tezelfdertijd Philippe Delaby eens op de rooster te leggen (De Morgen 10/05/'03). Toen in 1977 het eerste deel van Murena verscheen, bleek al snel dat de opzet in niets te vergelijken valt met Alex, de andere grote historische stripreeks over het oude Rome. Daar waar Jacques Martin er een wat brave vertelstijl op nahoudt, gaan de makers van Murena niets uit de weg. Wreedheden, verraad, overspel,

slaven, homo-erotiek, ruwe gladiatorgevechten en bloedige afrekeningen tussen familieleden kregen hier vrij spel. Toch liep Delaby's pad niet over rozen. Hij liep steeds de verkeerde mensen tegen het lijf, zoals blijkt uit een interview in Stripschrift vorig jaar augustus. Jean-Luc Vernal duldde geen tegenspraak en werd door Delaby omschreven als een dominante man.

Slechts één album vloeide uit 's mans pen. Een zelfde lot was Delaby's reeks Poolster beschoren. Door de slechte plots van scenarist Luc Delisse verschenen er slechts 3 van de 8 vooropgestelde albums. Zelfs Jacques Martin was niet enthousiast. Hij bekeek de tekeningen en behandelde Delaby als een concurrent. Maar over scenarist Dufaux valt

geen kwaad woord te vertellen. Het was dank zij een aanbod van Jean dat Delaby de middelvinger kon opsteken naar Delisse. Nu is de serie uitgegroeid tot een topper.

De aangekondigde gelimiteerde uitgave van de strip **Januari Jones**, die door uitgeverij Big Balloon uitgegeven zou worden, is naar verluidt van de baan. De uitgever durft deze uitgave niet aan en is bang voor teleurstellende verkoopschijfers. Pech uiteraard voor Eric Heuvel, want door dit debacle staat eveneens de boekuitgave van Erics werk op de helling dat voorgepubliceerd wordt in het Algemeen Dagblad. Eén lichtpunt is er alvast; het boek *De ontdekking*, dat handelt over een familie anno WOII, uitgegeven door Big Balloon, is uitverkocht.

Al een tijdje circuleerden er berichten dat de serie **Soda**, ondergebracht in de collectie Spotlight Dupuis, na nog één album zou verdwijnen. Maar gelukkig voor ons blijft het slechts bij geruchten. Niks van aan, de reeks gaat gewoon door. Wel zou tekenaar Gazotti tekenaar er mee willen stoppen, maar uiteraard zal er dan wel uitgekeken worden naar een gepaste vervanger. De nieuwe Soda wordt verwacht in november. Maar vóór november komt oktober en dan wordt het reikhalzend uitkijken naar **Largo Winch** nr 12: *De prijs van het geld*. Leuke dingen voor een mens.

Het langverwachte stripmuseum in Groningen gaat er nu toch echt komen. Het museum gaat een heel breed beeld brengen, maar één van de tien strips die speciaal aandacht krijgt in de vaste collectie, is **Franka**. Henk Kuijpers heeft overlegd met de directie en de artdirector van het museum hoe de inrichting van de ruimtes die voor Franka gereserveerd zijn er uit zullen gaan zien. In principe biedt het museum over een strip als Franka de bezoeker op drie niveaus informatie aan. Er is een algemene ruimte die laat zien wat de kenmerkende sfeer van die strip is, er is de kennersruimte waar de extra geïnteresseerde allerlei collectors items en inside informatie kan opdoen en er is de ruimte voor kinderen die een doe-karakter zal hebben. In eerste opzet zal in de algemene ruimte de productie van de Franka-strip getoond worden als de productie van een film in boekvorm, de achtereenvolgende fases: plot, script, casting, decor, handeling, enz. In de kinderruimte zal hondje Bars het thema zijn. Meer info: www.franka.nl

Het is al een tijdje stil omheen cartoonist **Erik Meynen**. Natuurlijk verschijnen zijn cartoons en gags in diverse bladen, maar het laatste album, *De jaren van Dehaene*, dateert al van een tijdje terug. Maar de fans hoeven niet bezorgd te zijn. Omstreeks september verschijnt een nieuw

album. Dat Meynen niet stilzit, bewijst zijn wekelijkse publicatie in P-Magazine. Ook lezers van Het laatste Nieuws worden verwend met een dagelijkse strip in bovengenoemde krant. Met perikelen voor en na de nationale Belgische verkiezingen weet Meynen de politiekers tot op het bot te ontleden. Volgens een welingelichte bron werkt Erik Meynen opnieuw samen met Dirk Stallaert aan een kort verhaal, speciaal ontworpen voor "De Dag van de Klant" op 27 september 2003.

Niet alleen Knokke-Heist heeft zijn cartoonfestival, eveneens te Kruishoutem timmert men onder de naam **Euro-Kartoenale** reeds veertien jaar aan de weg. Liefst 517 cartoonisten uit 63 landen namen deel aan editie 2003. Uit de meer dan 2.500 cartoons over het thema vrijheid selecteerde een internationale jury een 200-tal inzendingen. Jurij Kosobukin uit de Oekraïne kaapte de eerste prijs weg, goed voor 1250 euro.

De tweede en derde prijs ging naar Dachuan Xia en Wei Tie Sheng, beiden uit China. De Prijs van de Europese Unie werd aan de Griek Michael Kountouris uitgereikt. Luc Vermeersch ontving de prijs van de beste Belgische inzending. De Federatie van Internationale Cartoonisten koos voor een tekening van Bartłomiej Kuznicki uit Polen, terwijl de Vlaamse cartoonistenvereniging Kever de cartoon van Luc Vernimmen uit Antwerpen bekroonde. Eervolle vermeldingen gingen naar Arkady Tzykun uit Israël en Masoud Ziaei uit Iran.

Steven Dupré blijft in het nieuws. Is het niet een item over zijn nieuwste strip, Coma 2, dan is het wel iets dat dicht aanleunt bij de strip. Zo zal Steven voortaan in de raad van bestuur van het Belgisch Centrum van het Beeldverhaal zetelen. Ook Michel Vanbeneden, schoonzoon van wijlen Willy Vandersteen is aangesteld om in die raad te zitten. Kunnen ze samen gezellig kletsen met tekenaar Marvano die eveneens de eer kreeg om bestuurslid van het BCB te worden.

Christian Rossi, bekend van held Jim Cutlass gaat verder op het ingeslagen pad en werkt momenteel aan een nieuwe westernstrip. De werktitel luidt W.E.S.T en gaat naar verluidt in augustus bij Dargaud verschijnen. Ieder verhaal zal telkens opgebouwd worden in twee delen. Het scenario wordt verzorgd door Fabien Nury en Xavier Dorison. We kunnen slechts één goede raad meegeven : in de gaten houden deze western.

Het jaar is nog niet ten einde en tante Post stelt gewoontegetrouw haar speciale uitgaven 2004 reeds voor.

Erik Meynen

Laten wij ons beperken tot de strips. Op 19/01/'04 verschijnt in de Jeugdfilatelie "XIII" van William Vance. Iets later met name op 15/03/'04 verschijnt "Kuifje en de maan". En als voorlopige afsluiter verschijnt op 15/05/'04 in een gemeenschappelijke uitgifte met Frankrijk een zegel getooid met Blake & Mortimer.

De personages Fatima, Nienke, Stella, Dokter Van Swieten en dokter Bernard uit de stripserie **S1ngle** van Hanco Kolk en Peter de Wit, die dagelijks verschijnt in het Algemeen Dagblad willen daten via internet. Op hun site www.s1ngle.nl worden de bezoekers uitgenodigd hun profiel met een pasfotootje op te sturen. Eens per week maken ze een keus uit het aanbod. De uitverkoren date zal dan verschijnen in de strip van de zaterdagkrant.

(1,35 euro) via de dagbladhandel of via abonnement. In Kidsweek van 19 april – 26 april 2003 een artikel over Suske en Wiske en de bijzondere baron. Het handelt over zijn eigen troon in Het Land van Ooit en de bijhorende titel van Baron. Kidsweek, je steekt er zelfs als volwassene wat van op. Helaas alleen verkrijgbaar in Nederland. Meer info: www.kidsweek.nl

In een tijd van onbeperkte communicatie leeft er in Nederland heel wat in de geschreven pers. Zij lijken wel het patent te hebben op nieuwe bladen, Stripnieuws, Myx, Kidsweek, enz. Of ze een lang leven beschoren zijn, is uiteraard de vraag, maar de intentie om iets leuks te brengen is er toch. Nog een nieuwkomer in de rij is **Z@pp&Zo**, een tweewekelijks mega miniblad. Gevuld met populaire info

Arnhem als broeinest van striptekenaars? Jazeker, men kan zelfs bogen op een lange en roemruchte traditie. Arnhem is als stripstad springlevend. In 1979 verscheen het eerste Gelderse stripbad "In de Blauwe Omelet", en een hele generatie stripartiesten is voortgekomen uit tekenstudio's in en rond de Gelderse hoofdstad en werkt daar nog steeds.

Reden dus om een expositie te wijden aan dit fenomeen en wel in het Historisch Museum Arnhem, dit van 6 juni tot 7 september '03. De tentoonstelling "Arnhem Stripstad" wordt georganiseerd in nauwe samenwerking met het stripfestival Bal du Rat Mort dat 9 & 10 augustus '03, gehouden wordt in park Sonsbeek.

Van volgende tekenaars wordt werk tentoongesteld: Jean Dulieu, (Paulus de Boskabouter), Hans G. Kresse (Erik de Noorman), Peter van Straaten (Vader & Zoon), Evert Geradts (Tante Leny presenteert), Hanco Kolk (Gilles de Geus), Aloys Oosterwijk (Willems Wereld), Gerard Leever (Oktoknolie), Mark Retera (DirkJan), Jeroen Steenhouwer (Katja), Kees de Boer (Max Laadvermogen) en Mars Gremmen (Familie Fortuin).

Adres Historisch Museum Arnhem, Bovenbeekstraat 21, 6811 CV Arnhem, open di-vr 10:00-17:00, zater-, zon- en feestdagen 11.00-17.00. info: tel +31(0)26-443 69 00, of www.hmarnhem.nl

Er zijn nog mensen met een missie in het leven. Zo een persoon is Nederlander Roland Pelle. Hij startte Kidsweek op, een nieuwe krant voor kinderen. Want wat blijkt? Kinderen hebben, net als volwassenen, nood aan informatie en een krant is een medium waar men zijn algemene ontwikkeling vandaan haalt. De krant is bedoeld voor kinderen van 11 tot 14 jaar en is gevuld met binnen en buitenlands nieuws. De krant is verkrijgbaar als los nummer

voor het jeugdig publiek (8 tot 12 jaar) en met een soort spoorboekje waarin de kinderprogramma's tot 19.00 uur zijn vermeld. En buiten veel info, rijkelijk gevuld met strips van: Rene Leising, Koert Stavenuiter, Jan Dirk Barreveld en Michiel Van De Vijver. **Z@pp&Zo** is de eerste gezamenlijke kindergids van de Nederlandse publieke en commerciële televisie omroepen. In eerste instantie werd gekozen voor een apart gidsje in de bladen van de diverse omroepen, maar dit plan werd al snel afgevoerd, omdat kinderprogramma's al snel worden weggedrukt door info voor oudere kijkers. Waar blijft Vlaanderen met zulke initiatieven? Meer info: www.abonnee.nu/zappenzo

Voor de tweede maal werd de **Keizer Karelprijs** uitgereikt, wel de prijs van de Vlaamse Gemeenschapscommissie op 18 mei tijdens het stripfestival van Ganshoren. De jury bestaande uit Thierry Van Hasselt, Geert De Weyer, Marc Descornet en Charles Dierick verkoos vijf albums. De vijf genomineerde albums waren: *Het geluid van rijp*, van Jorge Zetner en Lorenzo Mattotti (Seuil & Oog en Blik), *Les Exilées, histoires* van Kamel Khelif en Nabile Fares (Amok Editions), *Garduno en temps de paix*, van Philippe Squarizoni (Requins Marteaux), *Le Journal de mon père*, van Jiro Taniguchi (Casterman) en *Ghost World* van Daniel Glowes (vertige Graphic, Oog & Blik, Fantagraphic). Het werd uiteindelijk **Ghost World** dat de prijs in de wacht sleepte. Het boek is een toegankelijk werk in zwart en wit, met enkele groengrijze elementen die het geheel een glaciale indruk geven. Glowes stelt aan de hand van rake observaties de hedendaagse Amerikaanse samenleving in vraag. De auteur confronteert ons hiermee en verplicht ons tot stellingname. Ghostworld mag grafisch, verhaal-technisch en compositorisch als een meesterwerk beschouwd worden.

Nog nooit gehoord van het Swab-team? Dan heb je waarschijnlijk nog geen kennis gemaakt met uitgeverij Aardappel Comics. Inderdaad, comics, je leest het goed. Een comic waarin Vane, een op Clint Eastwood gelijkende havik, samen met Griff, liefhebber van seks, drugs en tripmuziek, en Vart de pad, gesteld op Belgisch bier en orde en netheid, de dienst uitmaken. Het is een team dat opkomt voor de rechten van het dier. Zij wonen ergens in de Ardennen in een oude Trappistenabdij, van waaruit ze op een ludieke manier tussenkomen als het leven van een dier op het spel staat. Geestelijke vaders van dit drietal zijn Wim Tilkin en Kristiaan Erlingen. Wim Tilkin is bekend in Vlaanderen van de witte schapjes op de auto's van de Post en van het Ketnetprogramma Eddy & Freddy. Tevens startte hij in het centrum middenstandopleiding Sintra te Hasselt een opleiding animatie. "Comics is voor België een vrij nieuw concept," verklaart Tilkin. Traditionele strips als Suske en Wiske, Jommeke en diverse andere zijn in de Verenigde Staten minder gekend. Hier houden ze van comics. En wij willen de reeks wereldwijd verspreiden. Het Swab-team is een introductie, wij willen iedere twee maand een boekje uitbrengen. Comics zijn immers de fastfood van de strip. Info over de reeks vind je op www.swabteam.com

gevierd in mei 2003. We hadden het kunnen weten natuurlijk, zij het niet aan de hand van (nederlandstalige) persinfo. Hoe eendrachtig Belgisch onze landgenoten ook zijn als er over scheiden gesproken wordt, de nederlandstalige buur blijft totaal verwaarloosbaar. Maar terzake, dit is heel goed nieuws : fans van de top van de Belgische strip kunnen nu hun hart ophalen in dit nieuwe stripmuseum gewijd aan deze Waalse striptekenaar. Het museum huist in de mooi

gerestaureerde drukkerij van "L'echo de la Bourse" Met permanente en tijdelijke tentoonstellingen worden alle facetten belicht van veelzijdig kunstenaar Jijé. Het museum is een volwaardige aanvulling op het BCB en versterkt daarmee de ambitie van Brussel om internationaal centrum van de stripwereld te worden. De permanente tentoonstelling gaat over Jijé zelf en bevat originele tekeningen uit zijn hele oeuvre (Blondie & Blinky, Robbedoes, Jan Kordaat, enz) inclusief foto's, boeken en documenten. Daarnaast is er plaats voorzien voor zijn schilder- en beeldhouwkunst en eveneens plaats voor tijdelijke tentoonstellingen van aanverwante kunstenaars. Er wordt vooral aandacht besteed aan tekenaars uit de school van Marcinelle en kunstenaars die met Jijé hebben samengewerkt. De organisatoren verwachten jaarlijks plusminus 50.000 bezoekers uit binnen- en buitenland. Nederlandstaligen zijn ongetwijfeld ook welkom en Jijé's tekeningen zijn op zich al moeite waard, zelfs zonder tekst. Jijé-museum, Hopstraat 43 (Rue du Houblon), 1000 Brussel, open dinsdag tot zondag van 10 tot 18 uur. Info: +32 (0)2/513.33.04 of site: www.jije.org

Van 16 mei tot en met 28 september 2003 organiseert het Marinemuseum, Hoofdgracht 3, 1781 AA Den Helder *In het kielzog van Horatio Nelson, William Vance's Bruce J. Hawker*, een maritieme tentoonstelling over de hoogtijdagen van de Britse marine rond 1800. De tijd waarin de grote zeeheld Horatio Nelson zijn onsterfelijke roem vergaart en de stripfiguur **Bruce J. Hawker** over de wereldzeeën zwerft. De laatste is, hoewel dat hij een antiheld is, te vergelijken met de door Cecil Scott Forester verzonden Britse marineofficier Oratio Hornblower. Bruce J. Hawker wordt getekend door William Vance (William van Cutsem), één der belangrijkste hedendaagse striptekenaars. Op deze tentoonstelling wordt voornamelijk origineel werk getoond uit de Bruce J. Hawker reeks. Maar Vance's andere helden zullen echter niet ontbreken. Open maandag tot vrijdag van 10.00 tot 17.00, zaterdag, zon- en feestdagen 12.00 tot 17.00. Info: www.marinemuseum.nl

Errare humanum est : het **Jijé-museum** opent zijn deuren niet in 2004 (BSM 107). Dit heugelijke feit werd reeds

Stripsprokkels***Samber album vijf is klaar, maar uitgeverij Glénat wil als opwarmertje voor dit verhaal eerst de herdrukken op de markt brengen. Waarschijnlijk wordt het wachten tot najaar 2003*** Naar verluidt, plant Johan Gerlings, tijdens de stripbeurs te Valkenswaard (30 & 31/08/03) een heruitgave van de grappen van Lambik. Oplage 500 exemplaren, bestaande uit 7 albums in luxebox, prijs 250 euro***In het magazine Bierpassie (verkrijgbaar in de boekhandel) dat per kwartaal verschijnt, wordt momenteel *De meesters van de gerst* gepubliceerd. Dit telkens op een achttal pagina's***Hou je van cartoons? Dan kan U terecht op www.nozzman.nl of www.starendwars.nl of eventueel <http://users.pandora.be/shellaceb> ***Op 31 oktober 1963 verscheen voor het eerst een ietwat ruige cowboy in het Franse tijdschrift Pilote, nu 40 jaar later staat hij er nog steeds, zijn naam: Blueberry. Zijn avonturen zijn vanaf december te zien op groot scherm*** Tekenaar Olis hangt zijn met olie besmeurde werkpak aan de haak en trekt de deur van Garage Isidoor (Dupuis) achter zich dicht. Tekenaar Stédo neemt de sleutels over, dit op tekst van achterblijvend werkplaatsleider Gilson.

Met dank aan Alex Benoit, Joop Schreurs, Wallie Hakkens, Herwig Plateau, Martin van Meenen, Koen Van Rompaey, Jean-Pierre Legein, Hans Bijman, John Van Nieuwenhove, Marc Lezy, Stripwinkel Gobelijn & Stripwinkel Het Besloten Land.

Ook een leuk item gevonden, stuur het dan vlug naar Koffieklets, Van der Nootstraat 42, 3012 Leuven of e-mail: willem_gay@hotmail.com

Reactie op het Bert Bus-interview uit Brabant Strip Magazine nummer 108

Met veel interesse heb ik het interview van Léon den Hartog met Bert Bus gelezen. Het interview schetst een bewogen en alzijdig tekenaar, die op het hoogtepunt van zijn carrière wekelijks 350.000 lezers liet genieten van de avonturen van diverse helden, zoals die in Sjors werden gepubliceerd: Archie, Lance Barton, Cliff Rendall enzovoorts.

In 1981 richtte Nico Noordermeer uitgeverij 'De Lijn' op, nadat hij al enige jaren onder eigen naam stripheruitgaven en bio- en bibliografieën uit de wereld van de strip had uitgegeven. Onder de prestigieuze titel 'Bibliotheek van het Nederlandse beeldverhaal' wilde hij stripillustratoren naar voren halen, die hij zelf een warm hart toedroeg en waarvan hij vermoedde dat meerderen die interesse deelden. Het waren de jaren waarin de low budget strips meer dan ooit leken te floreren. Zo bracht Uitgeverij Panda bijvoorbeeld 'Aram van de eilanden' uit, Het Stripschap in samenwerking met Oberon 'de zwartwit-reeks' en Arboris de reeks 'Uit de Toonder Studio's'.

Al snel stond het voor de uitgever vast dat ook Bert Bus een plaatsje verdiende tussen de groten uit de Nederlandse strip. Probleem was echter dat vrijwel "alles" van deze Haarlemse illustrator reeds in boekvorm was verschenen. Doordat ik in die jaren vele bijdragen leverde aan het fonds van 'De Lijn' mocht ik meewerken aan de Bert Bus-bibliografie, iets wat ik met veel plezier heb gedaan. Het was de bedoeling om de in 1975 door Zielschot uitgebrachte bibliografie te actualiseren, uit te breiden en van commentaar te voorzien. Bladen waaronder Goed Nieuws, Libelle, Rosita en diverse striptijdschriften werden nageplozen op zoek naar illustraties, die dan vermeld zouden worden. Er zouden vier delen verschijnen, die gemeen hadden dat elk deel een Olaf Noord-verhaal zou bevatten. Deze strip was immers bij RAJ-Publications, in 1976 in een beperkte oplage van 800 exemplaren in een (te) klein boekwerkje uitgebracht. Helaas zou de gewenste heruitgave "op groot formaat"

De reageerbuis

Hierin behandelen we het interview met Bert Bus van Léon den Hartog.

nauwelijks van de grond komen. Het zou bij één deel 'Bert Bus bibliografie' blijven. Redenen zouden kunnen zijn dat de echte liefhebber de RAJ-publicatie van Olaf Noord al in zijn bezit had; ook de prijs van naar ik meen f 13,90 zou destijds een belemmering kunnen zijn het boek aan te schaffen. Vermoedelijk was het de tijdelijke malaise op de stripmarkt, daar waar het zwart-wit uitgaven betrof, die uiteindelijk uitgeverij De Lijn na bijna 50 titels in 1986 zou doen stranden. Immers ook de eerder aangehaalde uitgeverijen staakten rond deze tijd hun zwart-wit series. Ik haal deze historie op, daar in de Bert Bus-bibliografie bij het artikel van Léon den Hartog de Bert Bus-bibliografie, annex Olaf Noord deel 1 onvermeld blijft.

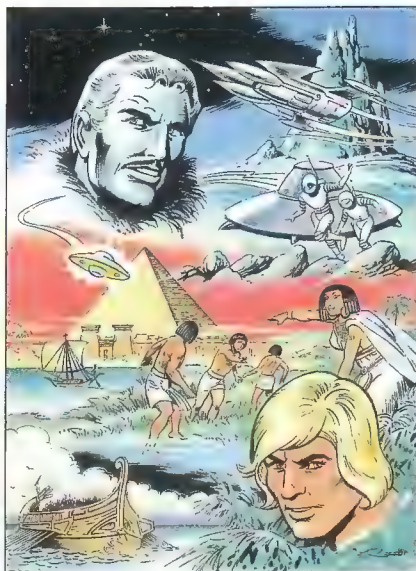
Momenteel zit de zwart-wit strip weer in de lift. De prachtige Nero-Klassiek-uitgaven bij Standaard en 'Bulletje en Boonestaak', 'Olle Kapoen', 'Nicky Saxx' en 'Zodiak' bij uitgeverij Boumaar zijn daarvan het overtuigende bewijs. En ik weet dat er nog veel meer fraais op stapel staat...Trouwens, hopelijk krijgt ook Olaf Noord nog eens de uitgave die bij hem past!

Aan het slot van het artikel maakt Den Hartog melding van het feit dat Bert Bus nauwelijks een prijs van enige importantie heeft ontvangen, een oorkonde that's all! Ik ondersteun Hartogs opmerking deze illustrator alsnog de prijs te geven die hem toekomt, DE STRIPSCHAPPRIJS,

van harte. Ik kijk zelf zo ondertussen ook al genoeg jaartjes om me heen, om te constateren dat er best aardige tot zelfs uitmuntende illustratoren op stripgebied werkzaam zijn, met als grootste "gebrek" dat hun oeuvre of te klein, of te eenzijdig is om de belangrijkste prijs uit de Lage Landen aan toe te kennen. Zelfs in de slotopmerking van Den Hartog, Eric Schreurs betreffende, kan ik mij vinden!

Koos Schulte,
Sneek

bert bus bibliografie deel 1

de Lijn

Nieuwe strips

verschenen vóór eind mei

Willem

Uitgeverij Dupuis

Spotlight Dupuis: Ragebol 5: *Een faun op je schouder*, tek & scen: Frank, hc 8,99, kleur, genre: ecologisch. Frank uit via de dagboeken van Ragebol zijn harmonie met de natuur, via een faun krijgen we een andere kijk op bloemen, bomen, dieren en de schade die de mens aanricht in de natuur.

Spotlight Dupuis: Aria 25: *Florina*, tek & scen: Michel Weyland, sc 4,50, kleur, genre: avontuur/fantasy. Na het drinken van een beker hydromel voelt Aria zich onwel. Bij het ontwaken bevindt ze zich in het ruim van een schip, samen met een aantal mannen die net als Aria geronseld werden als galeislaven. In het album bevindt zich een vragenlijst met als hoofding: *Wie ben jij, lezer van Aria?* De eerste 100 inzenders krijgen als bedankje een genummerde en door de auteur gesigioneerde ex-libris.

De Zappers 11: *Gaan uit de bol*, tek: Ernst & scen: Janssens, sc 4,20, kleur, genre: humor. Een familie wiens leven geleid wordt door televisieprogramma's en reclameblokken, dat kan alleen maar fout gaan.

Kroost 9: *Waar maak jij je druk om?*, tek & scen: Carabal, sc 4,20, kleur, genre: humor. Familieperikelen, gebracht op een herkenbare manier. Deze serie behoorde voorheen bij Collectie Vrolijke Vlucht en is nu ondergebracht in een eigen reeks.

Adam 5: *Ramp in de huishouding*, tek & scen: Brian Basset, sc 4,20, kleur, genre: humor. Adam koos resoluut voor een job als huisman, alhoewel zijn vrouw bij thuiskomst, na een zware werkdag, nog het grootste deel der huishouding voor de kiezen geschoven krijgt. Deze serie behoorde voorheen bij de Collectie Vrolijke Vlucht en is nu ondergebracht in een eigen reeks.

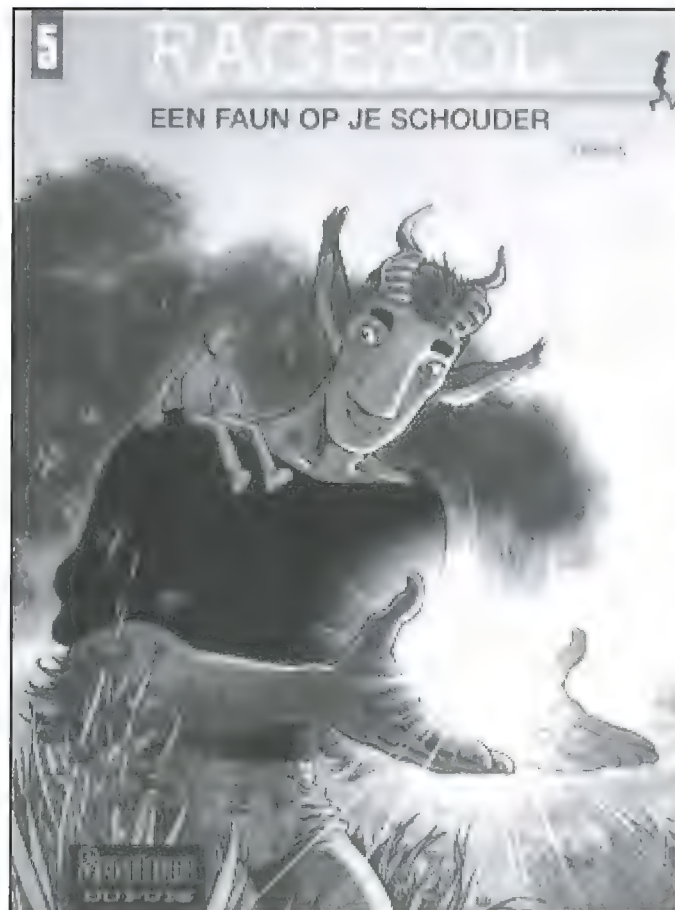
Tamara 1: *Hoeveel?!*, tek: Darasse & scen: Zidrou, sc 4,20, kleur, genre: humor. Tamara heeft wat probleempjes met haar gewicht en met haar stiefzus. Welke van de twee haar leven verpesten laten we in het midden.

Vrije Vlucht Dupuis: *De ogen in de muur*, tek & scen: Edmond Baudoin & Céline Wagner, hc 12,50, kleur, genre: striproman. Baudoin brengt verhalen over het anderszijn, het echte leven en het gedroomde leven. Maar ook een verhaal over een schilder en zijn relatie met zijn model.

Jommekes zomeralbum, sc 5,60, kleur, genre: humor/avontuur. Album bevat moppen, spelletjes en puzzels, het nieuwe Jommekesverhaal: De potstamper, tek & scen: Jef Nijs en medewerkers, een extra Jommekesverhaal: De regenbom, tek & scen: Jef Nijs en medewerkers, 10 gags van Biep & Zwiép, tek & scen: Luc Morjaeu en 10 pagina's Roboboy, tek: Luc Cromheecke & scen: Willy Linthout.

Kunsthof Sint-Pietersabdij

Alison 1: *Het geheim van de gevallen engelen*, tek Mark Musschoot & scen: Doreen Gaublomme, sc 4,99, hc 10,00, kleur, genre: historisch verhaal. Gent 9 januari 1793, de Fransen eisen de rijkdommen op van de Sint-Pietersabdij. Maar Alison weet de eigendommen van landerijen, gebouwen en gronden handig uit de abdij te smokkelen. Een franse kamermeid probeert Alison te verleiden om de bergplaats der documenten te vinden. Zal Alison aan de bekoring weerstaan?

Uitgeverij Talent/Fonds Blitz

Collectie Millennium nr 59: Sky Doll 2: Aqua, tek: Barbucci & scen: Barbucci & Canepa, hc 17,50, met stofomslag, kleur, genre: fantasy. Het album bevat als extra een portfolio met 8 pagina's schetsen en tekeningen.

Collectie Millennium nr 60: De aquanauten 3: Het verbond, tek & scen: Parnotte & Mallié, hc 17,50, met stofomslag, kleur, genre: avontuur.

Collectie Millennium nr 68: Aquilon 2: Damaan, tek: Guy Michel & scen: Jean-Luc Istin, hc 17,50, met stofomslag, kleur, genre: heroic-fantasy.

Uitgeverij Talent

Collectie 500: nr 181: Arthur 5: Drystan en Epyllt, tek: Lereculey & scen: Chauvel, hc 13,95, genummerd B1 tot B 250, kleur, genre: legende. In deze reeks worden de Arthurlegendes in beeld gebracht. Ze gaan vooraf aan de ridderverhalen uit de middeleeuwen.

Collectie 500: nr 184: De Weerwolven 4: Altis, tek: D'Fali & scen: Gaudin, hc 13,95, genummerd B1 tot B 250, kleur, genre: horror. De strijd tussen mensen en weerwolven gaat onverminderd door. Maar de kentering is in zicht.

Collectie 500: nr 188: Merlijn 3: De Cromm-Cruach, tek: Lambert & scen: Istin, hc 13,95, genummerd B1 tot B250, kleur, genre: legende. Het christendom is in opmars en de oude waarden en goden verdwijnen. Maar dan wordt er een kind geboren, Merlijn genaamd. Hij is de redder die de soldaten van Christus zal vernietigen.

Collectie 500: nr 193: Lanfeust van de sterren 2: De torens van Meirion, tek: Tarquin & scen: Arleston, hc 13,95, genummerd B1 tot B 250, kleur, genre: fantasy. Lanfeust en zijn gezelschap treden op een verre planeet in het strijdperk. Dit alleen om de bewoners van de planeet te plezieren. Het is maar de vraag of Lanfeust echt lang deze spelletjes meespeelt.

Uitgeverij Miklo

Biggles Heritage 2: Sabotage in Canberra, tek & scen: Ron Embleton, Mike Western e.a., naar William Earl Johns, sc 12,25, kleur, genre: avontuur. Het album bevat 7 verhalen: *Sabotage in Canberra*, door Ron Embleton/ *Weerzien met Von Stalhein* door Mike Western/ *De verdwijning van professor Fathing* door Mike Western/ *De nieuwe Caesar* door Mike Western/ *Biggles in de Bahamas* door Ron Embleton/ *666 squadron* (artiest onbekend)/ *Nachtvlucht* (artiest onbekend) Deze verhalen verschenen oorspronkelijk in diverse Engelstalige tijdschriften.

Uitgeverij Prestige

Tex 1: De vier moordenaars 1: De eenzame ruiter, tek: Joe Kubert & scen: Claudio Nizzi, sc 5,99, kleur, genre: western. Tex wil zijn vrienden, een stel landbouwers, bezoeken. Bij zijn aankomst blijken zijn vrienden en hun dochter op gewelddadige manier afgemaakt. Tex Willer, lid van de Texas Rangers, zweert wraak.

Tex 2: De vier moordenaars 2: De broertjes Barrett, tek: Joe Kubert & scen: Claudio Nizzi, sc 5,99, kleur, genre: western. Frank Barrett, één der moordenaars, wordt opgespoord door Tex. Er is slechts één probleem: zijn broer Ray is een invloedrijk persoon in Big Creek. Zelfs de sheriff staat op Barret's loonlijst, waardoor Tex opgepakt wordt op beschuldiging van moord en in de gevangenis belandt.

Uitgeverij Big Balloon/Satijn

Opwindende verhalen 7: Altuna in Amsterdam en andere verhalen, tek & scen: Altuna, sc 7,95, kleur, genre: erotiek. Deze verhalen verschenen eerder in het weekblad Playboy.

Stichting Sherpa

Arq 7: Dorro Zengu, tek & scen: Andreas, hc 14,95, gedeeltelijk kleur, gedeeltelijk zwart-wit met steunkleur, genre: sciencefiction. Arq bevindt zich in een vreemde wereld na zijn ontwaken uit de coma. Een wereld vervormt door zure regen met groene landschappen, waarover roze wolken glijden. Mensen en dieren veranderen er op een onvoorspelbare manier. Na Arq's aankomst in Dorro Zengu worden een aantal bewoners van dit ogenschijnlijk rustige dorp op raadselachtige wijze vermoord. Is Arq's komst de oorzaak?

Uitgeverij Oogachtend

Paradijs op aarde, tek & scen: Stijn Gisquière, hc 9,95, formaat A5, kleur, genre: kortverhalen. Dit album bundelt 14 kortverhalen over eenzaamheid en relaties. Het album werd uitgegeven met productiesteun van het Vlaams Fonds voor de Letteren.

Uitgeverij Glénat

Samber 1: Minder is meer..., Hoofdstuk 1: *Tweede generatie (1847 – 1848)*, tek: Yslaïre & scen: Balac & Yslaïre, hc 13,25, kleur, genre: familiesaga.

Samber 2: Ik weet dat je terug zult komen... Hoofdstuk 2: *Tweede generatie (1847 – 1848)* tek: Yslaïre & scen: de platen 1 tot 3 en 15 tot 25 werden geschreven in samenwerking met Balac, hc 13,25, kleur, genre: familiesaga.

Samber 3: Revolutie, revolutie... Hoofdstuk 3: *Tweede generatie (1847 – 1848)* tek & scen: Yslaïre, met medewerking van Etienne Schröder voor zijn medewerking aan de achtergronden en de mise-en-scène, hc 13,25, kleur, genre: familiesaga.

Voorgaande albums zijn herdrukken met nieuwe voorplaat en gewijzigde inkleuring.

Collectie Grafica: De Neptunus 1: Een droom wordt werkelijkheid, tek & scen: Jean-Yves Delitte, hc 11,95, kleur, met gratis ex-libris, genre: maritiem avontuur. Op de voorplaat kleeft een zelfklever met als opdruk: 1 ex-libris aangeboden. Gratis. De ex-libris is van Gillon, die peter is van deze strip.

De zwarte loge: De lijkwade 1: In de schaduw van het reliek, tek & scen: Laurent Bidot, hc 11,95, kleur, met gratis ex-libris, genre: avontuur. Op de voorplaat kleeft een zelfklever met als opdruk: 1 ex-libris aangeboden. Gratis. De ex-libris is van Gilles Chailet, die peter is van deze strip.

Uitgeverij Arboris

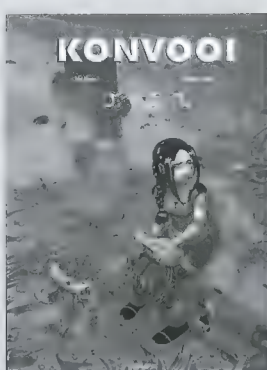
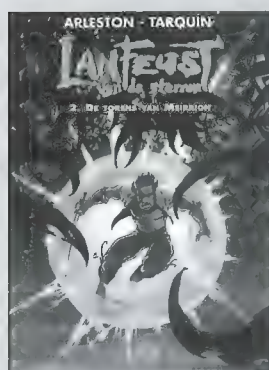
Pandora 2: De vrijbuiters van de grote rivier, tek Allart & scen: Stoffel, sc 6,95, kleur, genre: heroic-fantasy.

De erfenis van de goden 3: Ataraxie, tek: Mannisi & scen: Frehel, sc 6,95, kleur, genre: heroic-fantasy. Einde van de eerste cyclus. Het paleis van Vrouwe Mordred ligt onder vuur, legers van buiten proberen haar af te houden van de troon. Het is net alsof de strijders aanvoelen dat ze nog niet alle macht in handen heeft.

Konvooi 5:(titel niet schrijfbaar), tek: Buchet & scen: Morvan, sc 6,95, kleur, genre: fantasy. Wanneer Nāvis een tentoonstelling bezoekt, verschijnt er een terrorist van het Ftoross-ras, die zichzelf opblaast. Nāvis gaat vanaf dit moment op zoek naar de geschiedenis van het Ftoross-ras.

Studio D&L Oosterhout

Storm The Collection 10: bevat twee verhalen: *1: De kronieken van Pandarve: De rode prins*, tek: Don Lawrence & scen: Martin Lodewijk/ *2: De kronieken van Pandarve: De Von Neuman-machine*, tek: Don Lawrence & scen: Martin Lodewijk, hc 51,95, kleur, genre: sciencefiction. Album verpakt in plastiek zak. Het album bevat eveneens dossier: *Op zoek naar Storm episode X*.

Nieuw

Uitgeverij De Boemerang

Rooie Oortjes Cartoonalbum 28: tek & scen: Gürsel, sc 4,95, kleur, genre: erotiek.

Standaard uitgeverij/De Post

De onvrijwillige avonturen van Stam & Pilou 5: *De bloedbroeders*, tek & scen: De Marck en De Wulf, sc 4,00, kleur, genre: humor/avontuur. Zelfde inhoud als de uitgave bestemd voor Het Rode Kruis maar met verschillend achterkaft: geen reclame voor het Rode Kruis, maar reclame voor de eigen albums.

Standaard Uitgeverij.

F.C. De Kampioenen 27: *Vertongen en zoon*, tek & scen: Hec Leemans, met medewerking van Tom Bouden, sc 4,10, kleur, genre: humor/avontuur. Mark gaat op zoek naar een job. Waar kan hij beter aan de slag dan bij zijn vader die een begrafenisonderneming runt. Maar het loopt anders af dan verwacht.

Suske en Wiske 279: *De laatste vloek*, tek & scen: Marc Verhaegen, sc 3,75, kleur, genre: humor /avontuur.

Klein Suske en Wiske 2: *guitige spruitjes*, tek: Jeff Broeckx & scen: Urbanus, sc 3,60, kleur, genre: humor.

De klassieke avonturen van Nero 46: *Het zevende spuitje*, tek & scen: Marc Sleen, sc 4,90, zwart-wit, genre: humor/avontuur. Met 5 pagina's dossier.

Uitgeverij Boumaar

Nicky Saxx 1: *Bedrog /Vergiffenis*, tek: Minc Oosterveer & scen: Willem Ritstier, sc 5,99, hc 17,50, oplage 150 exemplaren, zwart-wit, genre: detective. Deze twee verhalen verschenen in de krant De Telegraaf. Bij het album een los bijgevoegd erratum met volgende tekst: Abusievelijk is in het colofon de nam Rene Uilenbroek vermeld. Zoals op de omslag vermeld is, moet dit Minck Oosterveer zijn.

Stanley 1: tek: Rene Uilenbroek & scen: Willem Ritstier, sc 5,95, kleur, genre: gags. Deze gags werden voorgepubliceerd in het Suske en Wiske weekblad. Gags over een wat simpele ontdekkingsreiziger, Stanley genaamd, en zijn altijd de weg kwijtrakende gids Weekend.

De Post en BCB

Adelbrieven: bevat twee kortverhalen van "De Koene Ridder"
1: *Galegrenant de geweldige*/ 2: *Hongersnood in Roucogne*, tek & scen François Craenhals, hc 20,00, kleur, genre: ridderstrip. Album bevat eveneens een beknopte beschrijving van het werk van Craenhals. Dit album wordt uitgegeven door het Belgisch Centrum van het Beeldverhaal en De Post naar aanleiding van de uitgifte van de postzegel *Jeugdfilatelie 2003: François Craenhals*. De oplage is beperkt tot 1250 exemplaren genummerd van 1 tot 1250. Ieder album bevat de postzegel van de Koene Ridder met dagafstempeling

Uitgeverij Toog (Talent & Oog & Blik).

Collectie grand cru 2: *Auschwitz*, een striproman van Pascal Croci, hc 20,00, gecapitonneerd omslag, zwart-wit, genre: Oorlogsverslag. Dit boek bevat eveneens een dossier van het album. Het verhaal in het album vertelt zonder sensatie of sentiment het kampeleven in Auschwitz, en is opgedragen als herinnering aan de miljoenen slachtoffers van het nazisme.

Collectie rood 1: *Gloriande van Themenis*, tek & scen: Pascal Croci, hc 17,50, gecapitonneerd omslag, kleur, genre: romantisch drama. Dit album bevat een dossier, over het tot stand komen van dit verhaal over een uitzonderlijke vrouw.

Nationaal jenevermuseum Hasselt in samenwerking met Standaard Uitgeverij

Robert en Bertrand 80: *De drie neuzen*, tek Ron Van Riet & scen: Marck Meul, sc 5,00, kleur, genre: humor/avontuur. Album met wikkels, die een gratis inkomticket bevat, uitgegeven t.g.v de tentoonstelling *Witteke in Borrelland. Drankgebruik in strips*. Van 15 juni tot 31 december 2003. Achterkant album met reclame voor het Jenevermuseum.

Robert en Bertrand 81: *De witte Ruiters*, tek: Ron Van Riet & scen: Marck Meul, sc 5,00, kleur, genre: humor/avontuur. Album idem aan bovenstaande.

Reclamestrips

Suske en Wiske 168: *De Efteling-Elfjes*, tek & scen: Willy Vandersteen, papieren omslag, kleur, genre: humor/avontuur. Gratis bij de kranten Het Belang van Limburg en Gazet van Antwerpen van 16 mei 2003. Met drie extra pagina's spelletjes die niet in het originele album verschenen.

De Leidse Stripshop

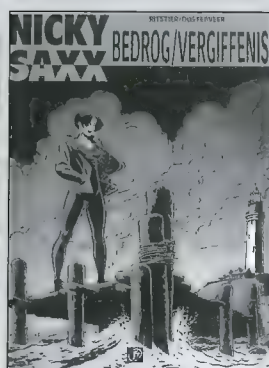
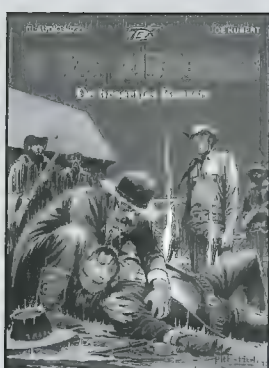
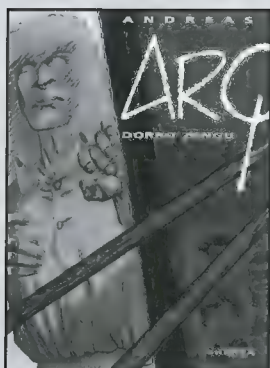
Blanco & Ko op de Noordpool, tek: Mischa Duits & scen: Erik van Oosten, sc 5,95, oblong, zwart-wit, genre: humor. Iedere pagina is opgebouwd uit twee vakjes met één regel ondertekst, daar het verhaal zich afspeelt op de eindeloze sneeuwvlakten der Noordpool zijn in dit verhaal zomaar eventjes 18 pagina's blanco, de vakjes zijn wel voorzien, maar vermoedelijk door één of andere sneeuwstorm ondergesneeuwd.

Le Lombard

Alles van Vance 3: *1963-64 Complete verhalen*, tek: Vance & scen: Yves Duval & Pierre Step, hc 19,65, kleur, genre: historische kortverhalen. De verhalen verschenen eerder in het weekblad Kuifje.

Marinemuseum Den Helder

In het kielzog van Horatio Nelson William Vance's Bruce J. Hawker. (In the wake of Horatio Nelson) Tekst Graddy Boven, sc 7,50, met flap voor en achterzijde, kleur, genre: tentoonstellingscatalogo. Deze uitgave is verschenen nar

aanleiding v/d tentoonstelling In het kielzog van Horatio Nelson. William Vance's Bruce J. Hawker. (17 mei t/m 28 september 2003) De catalogustekst wordt aangevuld met diverse tekeningen uit het werk van Vance. Pagina 30 t/m pagina 35 Engelstalig (Summary). Teksten bij de prenten Nederlandstalig.

De Harmonie

Sigmund elfde sessie, tek & scen: Peter De Wit, sc 8,15, zwart-wit, genre: humor. Dit boek bevat een selectie uit de stroken die van 20 april 2002 tot 1 februari 2003 in de Volkskrant zijn gepubliceerd. In het dossier *Sigmund bedreigt!* zijn bijdragen opgenomen van Jos Collignon, Typex, Sylvia Weve, Peter van Hugten, Het Parool, Stripschrift, de Volkskrant en Carp.

Fokke & Sukke 7: Fokke & Sukke hebben geen idee, tek & scen: Reid, Geleijnse & Van Tol, sc 8,15, zwart-wit, genre: humor/cartoon. Fokke & Sukke gaan onverdroten door met hun eigenzinnige kritiek op de wereld.

Uitgeverij Atlas

Persepolis 2: tek & scen: Marjane Satrapi, sc 16,50, zwart-wit, genre: biografisch. Iran, de revolutie van 1979 wordt na het aantreden van Ayatollah Khomeiny voelbaar in het dagelijkse leven. Marjane komt steeds vaker in botsing met het regime. Haar ouders besluiten haar naar Oostenrijk te laten emigreren. Het wordt een pijnlijk afscheid.

Op zoek naar de verloren tijd: In de schaduw van de bloeiende meisjes deel 2, tek Stéphane Heuet, bewerking: Stéphane Huët & Stanislas Brézet naar Marcel Proost, hc 16,50, kleur, genre: literair.

De kat van de rabbijn 1: Het bar mitswa, tek & scen: Joann Sfar, hc 14,50, kleur, genre: De kat van de rabbijn heeft diens papegaai opgegeten. Als bij toverslag kan de kat praten. Maar vanaf dan gaat hij de mens beter bestuderen en ontdekt dat deze in feite een dubbelhartig en hypocriet wezen is.

Uitgeverij Silvester

Stripboekgeschenk: Jan Kruis en de stripkinderen, sc, gratis uitgave ter gelegenheid van De Stripboekgeschenkdagen 2003 van 21 – 31 mei, en dit bij aankoop van minsten 15,00 euro aan strips, losse verkoop 2,00 euro, kleur, genre: humor. Bevat korte biografie van Jan Kruis, zijn strip Gregor, die oorspronkelijk verscheen in het weekblad Kuifje (1965 – 1966), en 8 pagina's voorpublicatie van het in voorjaar 2004 te verschijnen album "Jan, Jans en de kinderen in Suriname.

Tijdschriften

Stripnieuws, mei 2003, jaargang 1, nummer 1, sc 4,95, gedeeltelijk tekst, gedeeltelijk strips, genre: informatief. Bevat info over: Robert van der Kroft: al 30 jaar stripgeschiedenis, Stripwinkel in de kijker: Op 9 juni 1979 opende Paul van Dam de deuren van stripwinkel Blunder, Marc Verhaegen: De derde generatie in Studio Vandersteen, De avonturen van Urbanus: Urbanus loopt in 't100, Suske en Wiske Fanclub: al 15 jaar De Fameuze Fanclub

Stripschrift nummer 349, jaargang 35, nummer 2, mei 2003, sc 4,50, genre: informatief. Bevat: actualiteit, recensies, en info over Joe Sacco, Titeuf en de stripreeks: *De tien geboden*.

Pandarve nummer 13, april 2003, jaargang 5, sc 2,95, gratis voor leden DLF, genre: informatief. Met info over het werk van Don Lawrence.

Penthouse Comix nr 50, juni/juli 2003, diverse tekenaars en scenaristen, België 4,69, Nederland, 4,50, gedeeltelijk kleur, gedeeltelijk zwart-wit, genre: erotiek.

Myx stripmagazine: jaargang 1, nummer 0, 2003, maandelijks dosi strips door diverse tekenaars en scenaristen, in kleur. Verder artikelen over Henk Kuijpers, Japanse beeldculturen van manga tot anime, strips op het witte doek en diverse stripnieuwjes. Introductieprijs 3,95 maar gratis bij het Stripboekgeschenk 2003, bij aankoop van minstens 15,00 aan strips.

04 okt 2003

Rotterdam

1e Menner Stripdag wordt gehouden in het wijkcentrum 't Klooster, Afrikaanderplein 7, Rotterdam Zuid. Programma : 40 meter strips, uitslag van de Striptekst Wedstrijd(wedstrijd formulier te bestellen via onderstaand e-mailadres, alsook op beurs in Dordrecht en Arnhem), promotie voor het stripblad Menner Maandblad.

Bereikbaar: Bij metrohalte Rijnhaven. Inkom 2 euro. Meer informatie: www.richardmmb@hotmail.com en www.mennermaandblad@hotmail.com

05 okt 2003

Zedelgem

6de platen-, cd- en stripbeurs in het Spes Nostra Instituut, P. Staelensstraat 3, en dit van 10u tot 18u. Beursinfo: Jovan, tel: 050/38.28.83 of gsm 0485/104690; je kan ook surfen naar <http://www.maltre.com/jovan>

12 okt 2003

Aarschot

Strip-, platen en CD beurs in de stadsfeestzaal, Demervallei 14. Toegang van 10u tot 18u. Beursinfo: 015/22.01.63 of 0495/21.01.63 (Kurt Discart)

25 en 26 okt 2003

Den Bosch

De stripdagen in de Brabanthallen. Meer info op www.stripdagen.nl

15 nov 2003

Lier

De derde Nieuwe Lierse Stripbeurs in de H Hartschool te Koningshooikt (Lier) (aan Van Hool) van 10 tot 18 u

16 nov 2003

Vilvoorde

Jaarlijkse stripbeurs in de zaal STAR, Nowlet de Brauwerestraat. Meer info : 02 252 21 68 (Eric Silverans). *Brabant Strip is aanwezig*.

23 nov 2003

Gent

De Gentse stripbeurs van 10.00h tot 17.00h in het GITO – Campus Bouw, Martelaarslaan 13, 9000 Gent. Verdere informatie wie komt signeren volgt nog. Meer beursinfo Jean - Pierre 09/326.06.25 of jp.kesteloot@skynet.be. Verdere informatie over signerende tekenaars volgt nog.

02 dec tot 7 maa 2004 BCB (Brussel)

Les Triplés van Nicole Lambert - Twintig jaar kattenkwaad ! Voor meer info, zie magazine 105

13 en 14 dec 2003 Turnhout

Tweejaarlijkse stripgidsdagen in de Warande. Met ingebouwde Brabant Strip-ledendag! Info: stripgidsdagen@tistjendop.be of surf even naar de mooie website www.stripgidsdagen.be

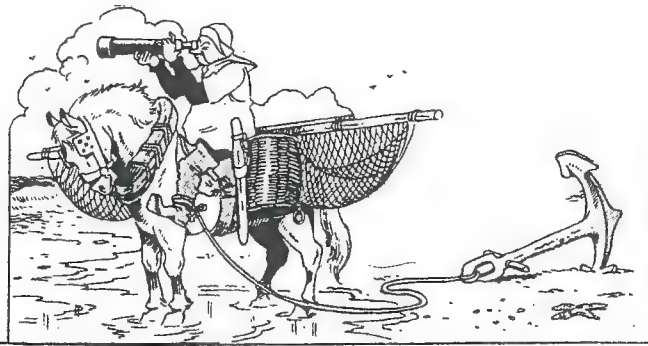
Elke maand weer de compleetste agenda van stripactiviteiten!

Organisatoren sturen info schriftelijk naar :
Brabant Strip Agenda, p/a Michel Sels,
Kreupelstraat 144 te 1980 Epegem,
tel : 015/62.33.89

e-mail: michel.sels@pandora.be
De agenda wordt afgesloten op de 1ste van iedere maand.

Een kijk op... Reclamestrips!!!

Nieuws vanuit het hoofdkwartier van de Reclamestripclub
aan de Vlaamse Westkust, waar voorzitter Jean-Pierre
Legein een oogje in het zeil houdt.
Voor alle info : neem contact op met de Reclamestripclub,
Ter Weide 9, 8670 Oostduinkerke
Tel & fax 058/5123.02 (NL :) 003258512302
nieuwe (!) email : Reclamestripclub@Skynet.be

© Standaard Uitgeverij, Antwerpen

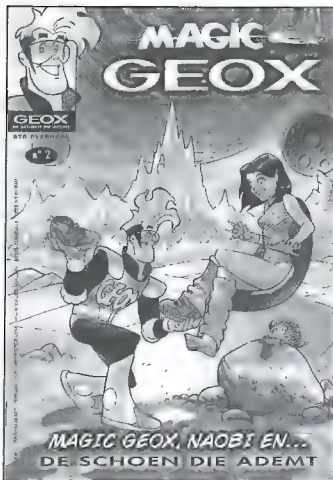
Nieuwigheden

door Stefaan

Reclamestrips

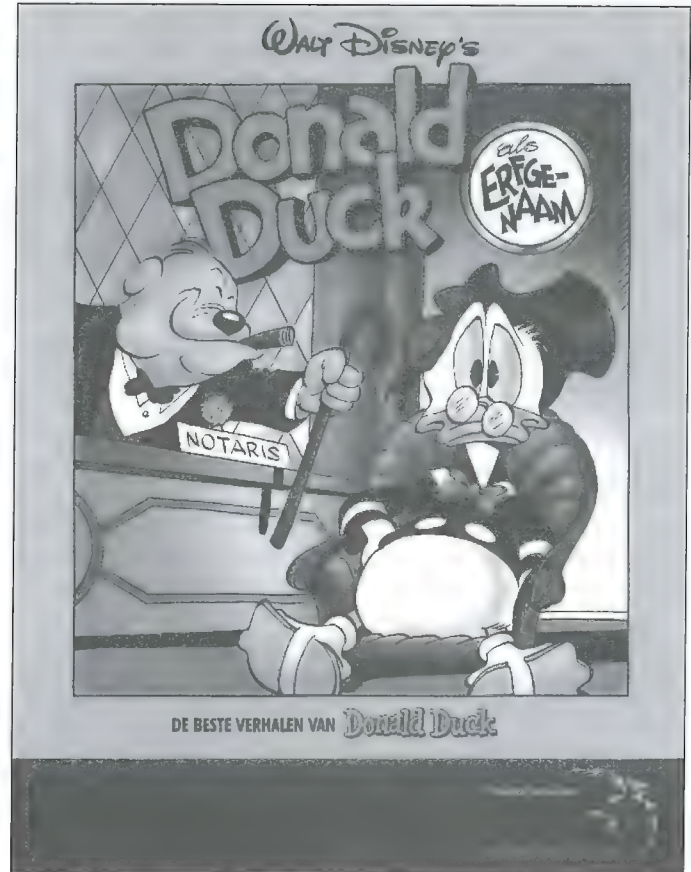
Donald Duck als erfgenaam: in Nederland bestaat er zoiets als 'Netwerk Notarissen', een Nederlands samenwerkingsverband waaronder een heleboel notarissen gegroepeerd zijn. Zij hebben eind 2002 een variant uitgebracht van het Donald Duck album *Donald Duck als erfgenaam*, verschenen als het nummer 107 in de reguliere reeks. Het album is enkel verkrijgbaar bij aangesloten notarissen en wordt in principe verstrekt als promotie rondom de nieuwe regelgeving rond het erfrecht. Elk van deze notarissen kreeg ook slechts één exemplaar van dit album toegestuurd vanuit de overkoepelende hoofdzetel. Een notaris die meer exemplaren wenste, diende deze speciaal aan te vragen en dan ook te betalen. Niet verwonderlijk dan ook dat het merendeel van deze notarissen genoeg namen met één enkel exemplaar en zodoende geen bijbestelling plaatsten, waardoor dit album nu natuurlijk best zeldzaam is. Op de achterzijde werd al dan niet (afhankelijk van het betrokken kantoor) een sticker

aangebracht met specifieke informatie inzake het aangesloten notaris-kantoor.(NL)

Magic Geox: na een eerste comicstrip van de firma Geox voor hun nieuwe 'revolutionaire' schoenen, verscheen nu een tweede, gelijkaardig deeltje. Dit tweede deeltje kan je (net als bij het eerste het geval was) gratis krijgen in de meeste schoenwinkels waar dergelijke Geox-schoenen te koop worden aangeboden. Het

tweede deel van 'Magic Geox' is getiteld *Magic Geox, Naobi en... de schoen die ademt*. Tekst en tekeningen zijn van de hand van E. Barison. Ook nu wordt er alvast een volgend, derde deeltje aangekondigd. De strip verscheen naast het Nederlands ook in het Engels, het Frans en misschien nog wel enkel talen. Tevens verscheen van Magic Geox eveneens een gratis spelletjesboek, met hierin een één-pagina-strip

in kleur. Dit spelletjesboek verscheen trouwens ook in het Frans, doch waarschijnlijk ook nog in een aantal andere talen.(B)

Een hart van metaal: met behulp van deze strip tracht het OOM (= Opleidings- en Ontwikkelingsfonds voor het Metaalbewerksbedrijf) interesse te wekken bij jongeren om op zoek te gaan naar een job in de metaalsector. Dit album op A5-formaat draagt als ondertitel "of: zoals werk kán zijn" en werd mee vorm gegeven door het CWI (= Centrum voor Werk en Inkomen). Het boekje bestaat uit 32 bladzijden, waarvan 18 gevuld met het stripverhaal. In het album worden de lotgevallen van de negentienjarige Richard de Wit weergegeven en dit door gebruik te maken van de

'klassieke' beeldverhaalstijl. Hierbij worden tekeningen onderaan voorzien van begeleidende tekst. Het geheel komt echter toch nog heel modern over. Tekeningen zijn van de hand van Vince en dit op een scenario van Jan van Bergen.(NL)

Reclamecampagnes

Suske en Wiske actie bij

PizzaHut: midden juni 2003 startte de pizza-fastfood-keten PizzaHut met een nieuwe Suske en Wiske verzamelactie. Hierbij kon je in totaal vier verschillende speciale uitgaven van onze stripvrienden te pakken krijgen. Bij aankoop van een kinderpizza kreeg je namelijk telkens gratis een dergelijk S&W-stripboekje aangeboden. De verhalen verschenen op in kleur A6-formaat (een formaat dat inmiddels tot standaard-formaat verworven is, zou je kunnen zeggen, denken we maar aan de Dash- en Albert Heijn-boekjes van de laatste tijd). De titels die je op deze wijze kon bemachtigen zijn: *De Bevende Berken*, *De Gouden Bloem*, *Pezige Peekah* en *Hippus het Zeeveulen*. Tevens verscheen er rond de actie een promotie-poster en een papieren placemat met een in te kleuren tekening van Suske en Wiske. Door trouwens deze placemat, met een tekening in zwart-wit overgenomen uit het verhaal *De verdwenen verteller*, ingekleurd op te sturen kon je nog één van de 200 Suske en Wiske T-shirts winnen.

Twee verschillende dergelijke kleurplaten werden reeds opgemerkt (één met een blanco achterzijde en één met extra promotie omtrent PizzaHut). (B)

Stam & Pilou: zoals het ondertussen al een traditie geworden is, gaf ook dit jaar weer het Rode Kruis Vlaanderen een exclusieve strip uit tijdens hun '14-daagse van het Rode Kruis'. Dit jaar ging deze 14-daagse door van 24 april tot en met 8 mei 2003 en gedurende deze periode trachtte het Rode Kruis Vlaanderen via allerlei stripartikelen geld in het laatje te brengen. Dit jaar was het dus na Nero, Suske en Wiske, Kuifje, De smurven, Dokus de Leerling, Jommeke, FC de Kampioenen en nog zoveel anderen de beurt aan Stam & Pilou, de twee jonge striphelden en boegbeelden van De Post. Verkocht werd: een unieke Rode Kruis-versie van het album *De BloedBroeders* van Stam & Pilou, een Stam & Pilou-portefeuille, een Stam & Pilou-sleutelhanger en natuurlijk de befaamde lange Rode Kruis-sticker, ook met tekeningen van Stam & Pilou. De tekening gebruikt voor deze zelfklever van het Rode Kruis, werd eveneens gebruikt voor een speciale postzegelreeks uitgegeven door De Post. Deze postzegelreeks bestaat uit drie zegels met elk een waarde van 0,41 + 0,09 euro (waarbij deze 9 cent toeslag per verkochte zegel rechtstreeks naar het Rode Kruis Vlaanderen gaat). (B)

Reclamestrips in kranten, tijdschriften, enz.

Kletsboek! in april 2003 bracht Albert Heijn het tweede nummer (van 2003) van dit gratis kinderblad uit. Ditmaal bevat het de strips *Koninginne-superzaken-dag!* van Tinker

& Tom getekend door Theo Smit, *Ik verliefd?* van Suus & Joost door Jan Vriends/Mad dog productions en *Lekker fit* van Pim & Pien door Mike Pears en Marij Sloothaak. Alle stripjes werden in kleur afgedrukt. (NL)

Suske en Wiske als krantenbijlage: in het vorige nummer van BSM hadden we het voorspeld en inderdaad: ter promotie van het speciaal Suske en Wiske-weekend in de Efteling (op 17 en 18 mei 2003) verscheen een nieuwe herdruk van het verhaal *De Efteling-Elfjes*. Ditmaal is het wel onder de vorm van een losse krantenbijlage in kleur en dit bij de Belgische kranten *Gazet van Antwerpen* en *Het Belang van Limburg* op vrijdag 16 mei. De actie werd vooraf aangekondigd, onder andere op radio Donna. Het verhaal verscheen op iets groter formaat dan A4 en werd aangevuld met een aantal extra spelletjes-pagina's. (B)

Curiosa

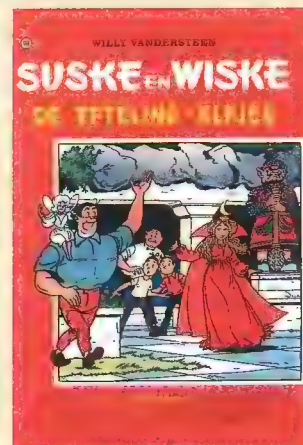
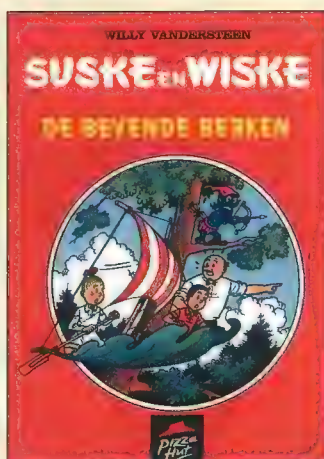
Sam: het gemeentebestuur van Wijnegem geeft al 5 jaar een tweemaandelijks informatieblad uit met hierin allerhande info. Het eerste nummer van de vijfde jaargang van dit info-blad, met als titel *Tussentijds*, werd opgefleurd door een aantal tekeningen van Sam door Jan Bosschaert. Deze tekening houden allemaal verband met het thema 'Wijnegem wijzer met afval'. Het boekje telt zo'n 30 bladzijden, waarin in totaal 7 nieuwe tekeningen van Sam werden gepubliceerd. (B)

Met dank aan Hans Bijman, Ralph Dikmans, Christian van Lint, Martin van Meenen, Johan van Ransbeeck, Paul Crapels, Rob Bosman, Stephane Van Osselt, Peter Vermaele, Hugo Dockx, Joop Schreurs, Willem Gay, Danny Bastlé, Erik Callaerts, Elie Tamsin, Yves Pieters, Patrick van de Kerkhof en Jean-Pierre Legein

De reclamestripclub is een zustervereniging van Brabant Strip die zich specialiseert in reclamestrips.

Nuttige adressen : het hoofdkwartier, zie de hoofding Het Nederlands secretariaat : Patrick van de Kerkhof, Waterhoenhof 8, 5672 VH Nuenen, t.040-2839941 e-mail : De.Reclamestripclub@iae.nl

Wie nieuwtjes inzake reclame-stripmateriaal opmerkt, kan deze steeds doorsturen naar Stefaan.lezy@advalvas.be Zo houden we samen deze rubriek zo volledig en zo actueel mogelijk. Bezoek ook onze eigenste reclamestrip-webstek, <http://home.iae.nl/users/nuenen>.

Donald Duck en Mickey Mouse kunnen weer op beide oren slapen. Het Amerikaanse concern Disney greep naast de overname van de **Jim Henson Company** (BSM 107). Sterker nog, de producent van de beroemde Muppetshow, is verkocht aan de kinderen van Muppet-bedenker Jim Henson. Het Duitse EM.TV heeft zich van het bedrijf ontdaan om er financieel sterker voor te staan. De verkoopprijs bedroeg 78,7 miljoen euro. EM.TV kocht Jim Henson in 2000, dit toen voor een bedrag van maar liefst 680 miljoen dollar. De Jim Henson Compagny werd in 1958 opgericht en ontwierp populaire helden waaronder *De Muppets* en het populaire kinderprogramma *Sesamstraat*.

Een paar jaar geleden bracht onder andere Blokker video's op de markt die zichzelf na twee keer afspelen wisten. Nu gaat Disney een proef beginnen met **zelfvernietigende dvd's** in Amerika. Na een aantal uren blootstelling aan licht of zuurstof wordt het dvd-schijfje onleesbaar voor de dvd speler. Deze schijfjes worden een alternatief voor de huur dvd. Na het bekijken, hoef je ze niet meer terug te brengen naar de videotheek. "Een groot voordeel voor de klant", volgens Disney. "Slecht voor het milieu, omdat er meer

geproduceerd moet worden en omdat het zorgt voor een nog grotere afvalberg", volgens anderen. Verder zegt Disney nog: "De technologie kan niet worden gekraakt door slimme koppen omdat het om een chemisch proces gaat".

Omdat je zo'n dvd eventueel wel nog snel zou kunnen kopiëren volgde in Nederland meteen ook het volgende bericht: "Zeer binnenkort wordt er **belasting** geheven op lege dvd schijfjes". Het gaat dan om een heffing van ongeveer 1 Euro per schijfje. Wanneer deze heffing precies ingaat is nog niet bekend. Betekent dit dat particulieren nu straffeloos mogen gaan kopiëren, nu ze deze belasting moeten betalen??

Na een aantal maanden met veel nieuwe **Disney dvd's** is het nu even wat rustiger. Op 7 mei verschenen *De Magische Wereld van Winnie de Poeh* deel 1 (Ook Kleine Dingen Kunnen Veel Betekenen) en deel 2 (Eén voor Allen, Allen voor Één), en *Walt Disney Sprookjes* deel 1 (*De Prins en de Bedelknaap* & *De Legende van Sleepy Hollow*) en deel 2 (*Het Lelijke Eendje* en andere verhalen). Het tweede deel van *Winnie de Poeh* verscheen alleen op video, de rest verscheen op video en dvd. Let niet op de hoesjes. De plaatjes op de hoesjes van de Sprookjes banden zijn erg lelijk. Engeland heeft de dvd's uitgebracht met andere, veel mooiere plaatjes op de hoes.

Verzamelen is in en na je dood - het klinkt wellicht cru - kunnen je erfgenamen van je verzamelwoede een graantje meepikken. Want ten bewijze van het bovenstaande bereikte ons uit het Verenigd Koninkrijk het bericht dat memorabilia van de overbekende poppenserie **The Thunderbirds** op een veiling zomaar eventjes 100.000 pond hebben opgebracht. De collectie die ontdekt werd bij de grootvader van de verkoper, zou volgens experts amper 20.000 pond kunnen opleveren. Maar de experts wikkelen en de kopers beschikken, zodoende brachten de 23 aangeboden loten meer op dan verwacht. Voor de poppen werd zelfs tot 18800 pond per stuk op tafel gelegd. Ook kledij van de poppen was een zeer gegeerd item.

Tijdens het Internationale Filmfestival te Cannes werd op 18 mei, buiten de officiële selectie, Sylvain Chomet's lange animatiefilm ***De drieling van Belleville*** voorgesteld. Hiermee kreeg het festival nog een Vlaams tintje mee. De financiële inbreng vanuit Vlaanderen is bescheiden, ongeveer 10% van het budget van deze Frans-Canadees-Belgische productie. Maar de creatieve inzet ligt beduidend hoger. Dit dankzij de geslaagde samenwerking van 3

Vlaamse productiehuizen: Vivi Film (Viviane Vanfleteren), samen met ArtDog (Geert Van Goethem) en Walking The Dog (Eric Goossens). Tijdens de voorproductie werd voor het geluid beroep gedaan op Cineberti dat uiteindelijk instond voor de Nederlandse, Franse en Engelstalige versie van de film. De film vertelt het verhaal van Champion, een weesjongen die opgroeit bij zijn grootmoeder Madame Souza. Wanneer zij hem een driewieler schenkt, raakt hij in de ban van het wielrennen. Na jaren komt hij terecht in de Ronde van Frankrijk waar hij ontvoerd wordt, samen met enkele andere renners. Alle sporen leiden naar havenstad Belleville waar de Franse mafia de plak zwaait. Sylvain Chomet, de Franse regisseur is door het Institut international du cinema et de l'audiovisuel des pays latins gekozen als beste jonge regisseur in diverse secties van het filmfestival van Cannes. De film werd eveneens geselecteerd voor het prestigieuze Animatiefestival van Annecy (juni 2003). Waarna Cinélibre/Cinéart de film op 25 juni 2003 in de Belgische filmzalen uitbrengt. Een voorproefje van de film kan men bekijken op: www.celluloid-dreams.com/belleville/index.htm

Wallace & Gromit, het beroemde duo uit plasticine onderwierpen de nieuwe Kangoo (Renault) aan de ultieme Wallace & Gromit-test. Het resultaat was te zien in een nationale reclamespot. Een spot waarachter enkele uren van intensieve arbeid schuilgaat. Want filmen met plasticinefiguurtjes is een vak apart. Voor de nieuwe Kangoo televisiespot werd het hele verhaal eerst uitgetekend in een storyboard, een ruw stripverhaal. Daarna werden decors en personages gemaakt. Een secuur en tijdrovend werkje. Dan pas kan kon er gestart worden met filmen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de "stop-motiontechniek". Dat houdt in dat voor elke verandering in de houding van de figuurtjes, de poppetjes manueel moeten worden gewijzigd. Bij een filmritme van 24 beelden per seconde betekent dit onvermijdelijk hopen werk en geduldig vakmanschap. Maar dit alles zorgde uiteindelijk voor een leuke, vlot lopende spot die men in april op de Belgische commerciële omroepen te zien kreeg. Meer Wallace & Gromit op: www.aardman.com/wallaceandgromit

Het verguisde **X-Men 2** heeft tijdens zijn openingsweekend al bijna driehonderd miljoen euro opgeleverd. Dat is meer dan de helft van de vorige prent X-Men. Zoals uiteraard iedereen weet, is de film gebaseerd op de populaire Marvelstrips over mutanten die een wereld moeten beschermen die hen verwerpt. X-Men 2 ging in 93 landen tegelijkertijd in première.

U mag het geloven of niet maar in het verleden werkte een Vlaming mee aan de tekenfilmserie **The Simpsons**, met name Erwin Van Pottelberge. We lazen het in Het Nieuwsblad van 3/5/03. De 33-jarige Erwin verhuisde in 1998 naar Los Angeles. Hij kreeg een job als "storyboard artist" voor de tekenfilm *The Rugrats*. Vanaf 1999 mocht hij meewerken aan de Simpsons in dezelfde job. Een storyboard-artist is de man die van het scenario een stripverhaal maakt. Die strip zegt per scène wat er met het verhaal gebeurt. Er wordt hierbij eveneens een geluidsband gebruikt met alle stemmetjes. Zo kan men de timing van de aflevering perfect volgen. "Als een scène 55 seconden duurt kan ik daar geen seconde aan veranderen. Het enige wat ik bepaal is hoe de scène in beeld komt". Slechts eenmaal werd Erwin op de vingers getikt. Hij had beloofd aan een Antwerpse cafébaas om Homer bier te laten drinken uit een glas van Hoegaarden. Dat kan niet: "Homer drinkt Duff-bier uit een beker, dat moet zo blijven". Erwin kwam terug naar België, niet uit heimwee, maar omdat hij het moeilijk kreeg met de Amerikaanse mentaliteit: "Ze zijn verschrikkelijk oppervlakkig. Na drie jaar vond ik het genoeg". Momenteel werkt Erwin als berekenaar van vakantie en lonen bij de Antwerpse Hesse-Noord Natie, waar hij bekend staat als "Den Bart". Hij werkt een eigen stripverhaal. De stripreeks gaat **De pagadders** heten en zal ons het wedervaren brengen van een vrolijke jeugdbende. "Ik werk op basis van de Vlaamse legenden en gebruik historische steden als Antwerpen, Gent en Damme als achtergrond. Ik hoop dat het iets wordt, want ik geef mezelf welgeteld één kans."

In Vlaanderen is **Kabouter Plop** sinds 1977 te zien op televisie (VTM), in films, strips en in voorleesboeken. Kortom, te veel om op te noemen. Idem dito in Nederland waar Plop al sinds 1998 op de buis zijn opwachting maakt (TROS). Na het grote succes in Vlaanderen en Nederland zal Kabouter Plop nu ook Wallonië veroveren. Sinds 28 april 2003 zijn Kabouter Plop, Klus, Kwebbel, Lui, Smul en Smal in een gedubde versie te zien op RTL. Tweemaal per dag, om 6u.55 en 15u. zullen deze zes vrolijke kabouters hun opwachting maken op Club RTL. Dit is de eerste stap van Studio 100 buiten het Nederlandse taalgebied. Uiteraard werden de kabouters bedacht met een Franse naam. Kabouter Plop: le lutin Plop, kabouter Klus: le lutin Bric, kabouter Kwebbel: le lutin Pipolette, kabouter Lui: le lutin Dordebou, kabouter Smul: le lutin Bouli en tot slot kabouter Smal: le lutin Chouchou. De gedubde versie werd inge-

sproken door acteurs uit Wallonië, wat het heel moeilijk maakt om ooit Plopshows in Wallonië te brengen. Maar voor de merchandising wordt het makkelijker, omdat men dan kan werken met nationale distributiekanaalen. Vanaf 11 mei 2003 is er ook een frans-talige plopsite www.lutinplop.be

Uitgelezen

Een orgie van geweld

Wanneer een kibbelend jong paartje na een niet bijster geslaagd familiebezoek de garagepoort opent, wordt een nachtmerrie werkelijkheid. Tot hun beider verbijstering staren twee gevilde lijken hen met open ogen aan. Een enorme zwerm vliegen is hun gezelschap. Voor de plaatselijke politie blijkt dit geen primeur, reeds eerder werden soortgelijke gevilde lijken aangetroffen, volgepropt met vliegen. Reden dus voor de universiteit van Fairmount om een team van experts ter plaatse te sturen. Met name Andrew Berstein, antropoloog, Yasmine Giggs, criminologe en Anna Sui psychiater. Dat dit niet naar de zin is van Willie Lowry, de bevelvoerende smeris, is uiteraard best te begrijpen. Toch slaan ze na enig bekvechten de handen in elkaar. Na nader onderzoek van beide teams, blijken de slachtoffers gelovige mensen, die een uiterst vroom en kuis leven leidden. Hierdoor wordt uitgegaan van het idee, dat zij als offer fungeerden voor duivelse rituelen. Bij navraag bij een geestelijke wordt hun ergste vermoeden bevestigd: de aanwezigheid der vliegen blijkt het kenmerk van Beëlzebub, de prins der vliegen. Niets nieuws, dat soort helse riten en duivelse symbolen in strips. Toch weten scenarist en tekenaar er een nieuwe dimensie aan toe te voegen. Ze voeren de spanning langzaam maar zeker op, verbinden hier en daar een losse draad en verweven hem tot een compact gegeven. Ze brengen iets wat reeds eerder gedaan werd, maar ze presenteren het in een nieuwe verpakking. Eerder uitzonderlijk, ze schuwen zelfs niet het vroegtijdig van kant maken van twee van hun experts. Slechts Yasmina Giggs weet als door een wonder de dodendans te ontspringen. Al bij al een mooi duivels uitgewerkte strip, die al snel doet verlangen naar deel twee. *Willem.*

De vijand 1: De vliegen (Duivelse rituelen)

Pancini & Pagliaro & Robberecht.

Uitgeverij Casterman, sc 4,75.

Een besnorde kleuter

Na 97 albums staat de Kiekeboe-strip nog steeds als een rots in de branding. We geven het eerlijk toe, album één, *De Wollebollen*, vergelijken met dit album is onmogelijk. De strip onderging in de loop der jaren immers een enorme evolutie. Figuren werden bijgevoegd of verdwenen naar het niemandsland. De moderne techniek wordt in deze strips op de voet gevolgd, de computer deed zijn intrede, de auto's en huizen veranderden van uitzicht. Net als de Nero-strip, biedt Kiekeboe een kijk op een snel veranderende wereld. En toch ondergaan de lezers de verhalen veelal kritiekloos. Waarschijnlijk omdat voor velen Kiekeboe een vaste vriend is in de vroege morgen. Bij het openslaan van de strippagina in de krant, brengt hij een beetje zon, waardoor de dagelijkse gang naar school of werk weer wat dragelijker wordt. Zo ook in dit album, dat opgebouwd werd volgens een vast stramien. Kiekeboe laat zich, in ruil voor aandelen in de firma Bébémel, toch weer overhalen door zijn werkgever Firmin

Van de Kasseien, om een louche iemand op te sporen die een antigroevirus doorheen de babyvoeding wil mengen. Dat dit nooit goed kan aflopen, weet iedere rechtgeaarde stripezer. Nog maar pas geïntroduceerd in de firma als loopjongen, gaat de boel pas goed aan het rollen, met alle nefaste gevolgen van dien voor onze stripheld. Weer omgetoverd worden tot een besnorde baby valt echt niet mee, hoewel onze vriend al snel gezelschap krijgt, in zijn buggy, van buurman Goegebuer. Deze loopt net als Kiekeboe met open ogen in de valstrik. Tijd dus voor Charlotte om opnieuw het onvrijwillige moederschap op zich te nemen. Hoe het verder verloopt, heeft menigeen reeds gelezen in de krant, maar laat dit geen bezwaar zijn om dit album aan te schaffen en het lekker lui achterover geleund, te lezen en herlezen. *Willem.*

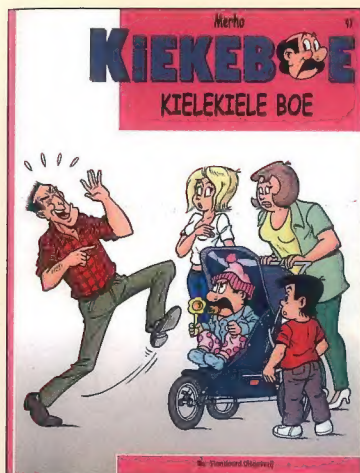
Kiekeboe 97: Kielekiele Boe

Merho

Standaard Uitgeverij, sc 4,10.

Puur om de verkoopcijfers

Ooit was uitgeverij Lombard een uitgever met klasse, en werden er strips aangeboden met net dat ene ietsje meer, albums waar we met vreugde naar uitkeken. Maar de tijd staat niet stil en de uitgeversmentaliteit wijzigde grondig in de loop der jaren. Misschien is het hierdoor, dat mij bij het lezen van het nieuwste Rik Ringers album, een raar gevoel bekruipt. Hoefde dit album nog wel? Reeds vanaf de eerste pagina's zit er naar mijn gevoel iets fout. Rik Ringers leeft niet echt meer, is verworden tot een fossiel dat kunstmatig in leven gehouden wordt door tekenaar en scenarist. Niet om de lezers te plezieren, maar om hun geldbeugel en die van de firma Le Lombard te spekken. Uiteraard zullen er nog steeds lezers bij het horen van de naam Rik Ringers, met open ogen in de valstrik trappen. En inderdaad, op het eerste gezicht lijkt nog alles bij het oude gebleven, met name Riks vriendin Nadine, (wonen ze nu eindelijk samen,

of hoe zit dat), de onsterfelijke commissaris Baardemakers en de immer knorrige inspecteur Kempers. En uiteraard is er Het Mysterie. Maar deze keer kan de lezer zich de vraag stellen: "welk mysterie?" Rik Ringers wordt bedreigd door een onbekende en dat is het dan. Omwille van dit flinterdunne gegeven wordt hij van hot naar her gestuurd, als een kip zonder kop rent hij in het rond, stoot steeds op een muur van wantrouwen en blijft hierdoor uiteraard ter plaatse trappelen. Uitstekend idee, vonden tekenaar en scenarist, zo konden ze meteen een tweede deel aan dit verhaal breien. Alleen leeft dit illustere duo waarschijnlijk met de angst, dat de lezers gaan opmerken dat dit verhaal ook in één album kon gebracht worden. Maar wie een vehikel als deze strip op de markt durft plaatsen hoeft niet op medelijden van de lezers te rekenen. Voor mij is met dit album Rik Ringers dood en begraven. En verwacht van mij geen bloemen noch kransen.

Willem.

Rik Ringers 67:
Het vervloekte getal
Tibet &
A.P.Duchateau
Le Lombard, sc 4,99.

Uit het leven gegrepen

Reeds bij de voorpublicatie van deze strip in de kranten Gazet van Antwerpen en Het Belang van Limburg, werden we aangenaam verrast. Deze keer geen absurde humor over Tv-verslaafden, maffe psychiaters of pratende dieren, maar zorgvuldig gedoseerde humor geënt op de hedendaagse leefwereld van

opgroeïende pubers. Hoewel, in deze strip liggen humor en verdriet soms kort bij elkaar, net zoals in het ware leven. Tamara is een volslank meisje, volgens eigen zeggen is ze omwille van haar gewicht steeds de pineut. Door dit feit brengt ze eenzaam en onbegrepen haar vrije uurtjes door op haar kamer. Tot haar zelfopgelegde eenzaamheid plots bruusk doorbroken wordt door het onaangekondigde binnentreden van Yoli, het dochtertje van haar moeders nieuwe vriend. Terwijl Tamara eerder teruggetrokken is omwille van haar figuur, is Yoli een waar woelwater, haar mondje staat nooit stil. Nog maar net op Tamara's kamer aangeland, beschouwd ze die al snel als de hare. Bij enige tegenspraak van onze hoofdfiguur, wordt deze netjes ingepakt met lieve woordjes, Tamara heeft immers diep in zich een hart van koekenbrood. Maar wee de snoodaard, die het aandurft haar nijlpaard te noemen. Haar geduld lijkt misschien eindeloos maar na enkele rake klappen wordt de uitdager al snel mores geleerd. Deze strip heeft heel wat potentieel in zich en brengt op een leuke, overtuigende wijze het wel en wee van tieners. Onderwerpen als pesten op school, overgewicht, verliefdheid, diëten, opstandigheid, hoe leer ik zoenen en piercings passeren de revue. Tekenaar en scenarist zijn volledig op elkaar ingespeeld, weten een futiel iets op te blazen tot verrassend leuke toestanden. Met als gevolg een eersteling, die waarschijnlijk door velen vlot geconsumeerd zal worden.

Willem.

Tamara 1: Hoeveel?!

Darasse & Zidrou

Uitgeverij Dupuis, sc 4,20

Geen alledaagse verhalen

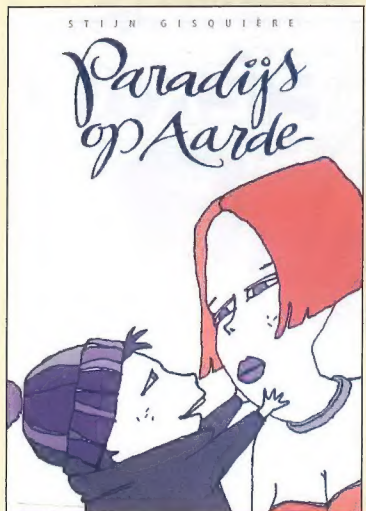
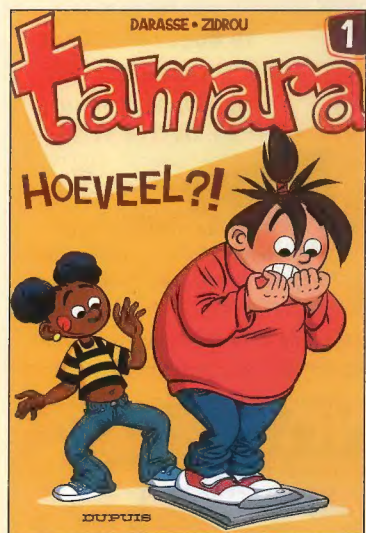
Stijn Gisquière zal waarschijnlijk niet direct bij de meeste stripliefhebbers een belletje laten rinkelen. Of het moet zijn dat deze liefhebbers behoren tot de vaste schare lezers van het tijdschrift Ink. Hier waagde Stijn zijn eerste schuchtere stappen op het strippad. Met succes zoals blijkt, zijn ijverig zwoegen en zweten werd beloond met een heus stripboek. En wat voor een stripboek, de lezer wordt ondergedompeld in veertien kortverhalen, die allen van zijn kunnen getuigen. Want niets is moeilijker om in een drietal pagina's iets boeiend te brengen, en het boeiend te houden. De personages die zijn verhalen bevolken, zijn typetjes, niets menselijk is hen vreemd. Elke plaats, of het nu een straat, voertuig of gebouw is, kan gebruikt worden als aanloop om zijn mooi getekend figuurtjes iets nieuws te laten beleven. Verwacht van Stijn geen woeste achtervolgingen, verkrachtingen, of wildwest-toestanden. Hij houdt het meer op gevoel, ziet het goede of absurde in onze samenleving en geeft er zijn eigenzinnige draai aan. Dat leidt soms tot uiterst vreemde situaties. Zoals het jongetje dat veel meer zakgeld krijgt dan zijn vrienden, maar moet betalen om liefde te vinden bij een prostituee. Niet voor de seks, maar om een warme moederlijke knuffel te krijgen. Of de man die na een zware dagtaak bij thuiskomst een lade opent, hieruit een babypop tevoorschijn haalt en deze pop met liefde en zorg omringt, als een goede huisvader. Dat zulke toestanden deze strip tot iets unieks maken zal menigeen beamen. Op Stijn kan men geen label plakken, hij behoort niet tot de meelopers in de stripwereld, laat zich geen bepaalde tekenstijl opdringen, maar gaat gewoon zijn eigen weg. Een zeldzaam verschijnsel in de stripwereld.

Willem.

Paradijs op aarde.

Stijn Gisquière

Uitgeverij Oogachtend, hc 9,95.

DE STRIPOMAAAN

STRIPS - HOUTEN SPEELGOED
KINDER- EN JEUGDBOEKEN

NINOOFSESTEENWEG 33 -1500 HALLE
02/356.15.89

OPENINGSUREN : DINSDAG TOT EN MET ZATERDAG VAN 9 TOT 18 UUR.

VOLG ARKEL EN ESTEL OP
HUN HELLETOCHT!

© 2003 MARC HARDY & STEPHEN DESBERG

VERSCHIJNT OP 30 & 31 AUGUSTUS 2003 OP HET
BRABANTS STRIPSPEKTAKEL TE VALKENSWAARD

ARKEL DEEL 4

ESTEL

ARCA DIA
V Z W

BORGERSTEINLEI 60
B 2860 SINT-KATELIJNE-WAVER
INFO • TEL/FAX 015 55 14 88

INFO@ARCADIASTRIPS.BE • WWW.ARCADIASTRIPS.BE

Peter Bonte

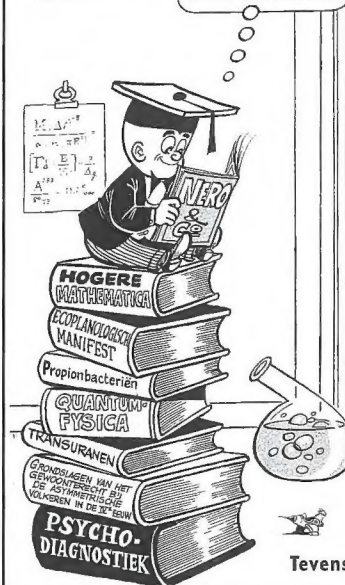
De StripDatabank

www.bonte.be

Versie
1.0 LE
© 2001

Marc Sleen

'T IS WEL NIET WETENSCHAPPELIJK
VERANTWOORD, MAAR 'T IS
TOCH GEESTIG!

Stripwinkel Adhemar
Kammerstraat 25, 9000
Gent

Geopend
woensdag t/m vrijdag:
10.30uur-19.00uur
zaterdag:
10.00uur-18.00uur
zondag:
10.00uur-12.30uur
tel. 09/224.32.39

In-en verkoop oude
stripverhalen, zeefdrukken,
curiosa, luxe's,

Tevens alle nieuwe strips in voorraad!

Stripantiquariaat De ijzeren kolonel

Berlarij 46
2500 Lier

Volledig
stripantiquariaat
(van Alex tot Zwartkijken)

verzamelalbums Robbedoes-Kuifje-Wham-Wordt vervolgd - compleet ;
stripinformatie en -documentatie jaren '60, '70 en '80
van Stripschrift tot Humocovers

Open : dinsdag t/m zaterdag van 14 tot 19 uur.

STRIPWINKEL

COMICS!

NIEUWE, TWEEDE-
HANDS EN ANTIQUA-
RISCHE STRIPS

OOK AANKOOP
VAN JOUW STRIPS.

F. VAN RYHOVEN-
LAAN 312 / HOEK ANJE-
LIERSTR. 1 9000 GENT
TEL : 09 229 70 86

Zoekertjespagina

GEZOCHT:

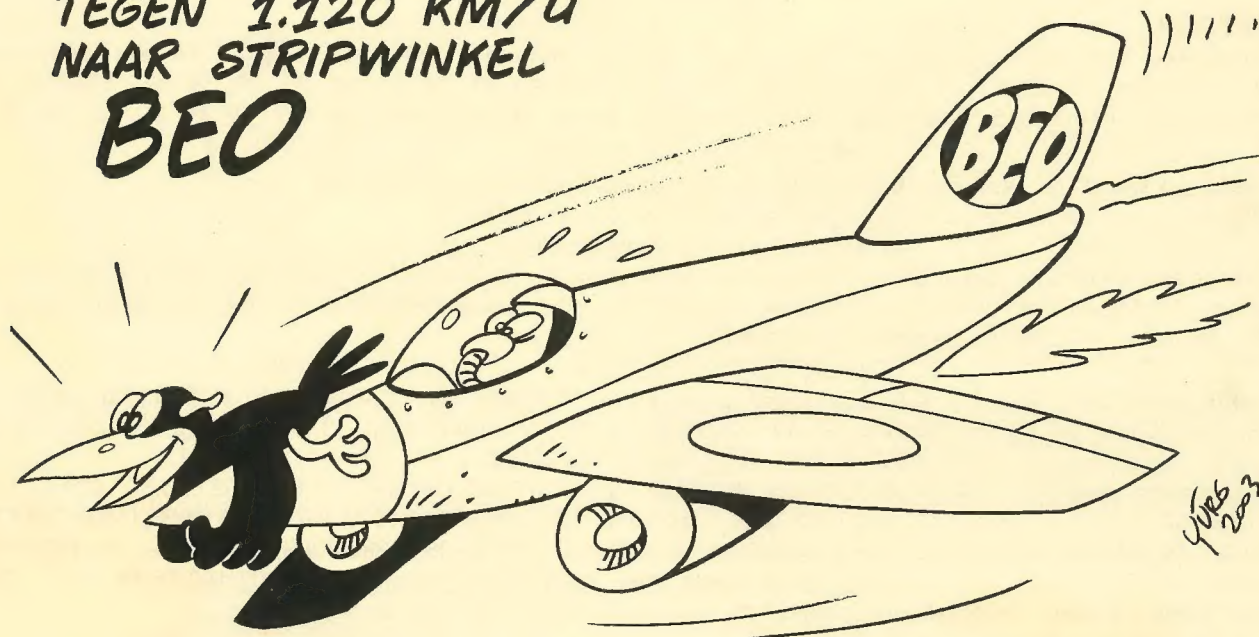
- * **Zonneland** 1944: alle nummers ; 1945: nr. 5, nr. 12 t.e.m. 21 en nr. 31 ; 1946: nrs 5, 6, 8, 12, 14, 30 ; 1964: nrs 40, 48 ; 1965: nrs 28, 29, 31, 32, 36 ; 1967: nrs. 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 39 ; 1968: nr. 36 ; Kerstboeken 1944&1945 ; Vakantieboeken 1952&1953 ; Reeks Verre Landen: nrs 1, 7, 10, 16, 20, 23, 24, 25
Sandra Liessens 052 41 24 67 (109)
- * **Suske en Wiske** 1e druk Stalen bloempot, Tijl Uilenspiegel deel 1 en 2 beide in 1 e druk.
 Uitsluitend in zeer goede staat, (matige/ slechte zijn al in mijn bezit).
Reacties naar milleflotte@hotmail.com (109)
- * **Averbode** : folders en reclame voor uitgaven die in de jaren '50 in de Kerst-en Vakantieboeken van Nonkel Fons zaten ; Zonneland 1945-1946-1947 ; TamTam van 1945 t/m 1959 ; Mickey magazine nrs. 1,48,53 ; Mickey bundeling 18 ; Sprint nrs. 12,22,23 ; Decalco's van Bessy
Paul de Bont 014/65.73.79 (109)
- * **Kuifje weekblad**: 1958: 26,28,42,53. / 1959: 1p,6p,7p,12,13,19p,22,23k,41,46,49,50,51 / 1960: 52p./ 1961: 13, 23p,24p,25p,27,33,36p,37p,38p,39p,41p,42p,43p,44p,47p,48p,49 / 1962: 1,5p,7,8,11p,26p,29p,38,39,40p,44,45p, 47p,50. Als er een "p" achter staat, bezit ik dit nr. zonder kuifjepunt.
- * **Robbedoes** weekblad: 600,608,640,650,652,653,654,659,672,673,682,684,697,717,801,802,803,807,809,810,812, 813,814,815, 816,821,834,986,1000,1003,1004,1014,1019,1027,1042,1069,1070,1071,1081,1098,1100,1104,1105, 1107,1110,1116,1117,1126,1136,1138,1164,1184,1374,1375,1377,1379,1381,1382,1383,1384,1385,1387,1392,1393, 1394.
Mike van der veer mike.vanderveer@yucom.be Tel: 03/440.75.48 (108)
- * **Kari Lente** : ik zoek nog 2 reclameboekjes van Kari Lente uitgegeven voor de firma Knorr, nl.:
 Alles om zeep en Boeven in de rimboe
Paul Matthijs. 053.78.46.53 - 0478.25.61.46. Paul.matthijs@skynet.be (108)
- * Naar aanleiding van het imkerscongres te Gent, organiseer ik, als randactiviteit, een tentoonstelling " BIJEN IN HET STRIPVERHAAL ". Daarom zoek ik stripverhalen en kartoens waarin bijen een rol spelen. Titels, tekenaars, uitgeverijen enz. zijn eveneens welkom.
Garré Raoul. 09.3842947, E-mail: Raoul.Garre@pandora.be (108)
- * **De duistere diamant** - Suske en Wiske nr. 34 van 1958 (in originele staat - de rode reeks)
Henri Christiaen 059/ 33 34 23 of h.christiaen@worldonline.be (107)
- * **Kari Lente**, de nieuwe avonturen (Brabant Strip), nr1, De weerbollen (HC), nr2, De wraak van de uil (HC)
L. Counye. 058/23.85.73 (107)
- * **Brabant Strip magazine** : alle nummers van (1 tot 90) in goede staat.
Pieter Segers 0475 956827 (105)
- * Wie heeft nog materiaal van Hans Kresse liggen?? Te denken aan foldermateriaal, illustraties in boeken en tijdschriften, zoals KRANTENSTRIPS (Eric de Noorman nrs 1 t/m 47) TIJDSCHRIFTEN: Olidin (1957+1959) Tom Poes-weekblad (mogen beschadigd zijn), Jeugd, Pum Pum, Aventures Boum, Kong Kylie en andere tijdschriften, waar werk van Hans Kresse in staat. Graag redelijke prijzen.
Eric Planting . 0492 54 76 56 (nl) ericplanting@lycos.nl (105)
- * **Kuifje** losse nrs : 4de jaar (1949) nrs. 11,12,14,15,16 ; **Vlaamse Filmkes** (met prijs 50 centiem) 78,101,117,155,166, 190,193,197,207 217,220,233,237,245,283,340,341,353,363,378,391,418,422,429,444,445,446,468,469,477;
 (met prijs in frank) 7,13,15,20,77,103,104,105,106,108,113,161,164,166,168,172,176,185,232,259,275,295,301,307, 345,352,365 ; **OHEE** 15,20,92,184 in goede staat; **Suske&Wiske** tweekleuren in mooie staat: *Het sprekende testament, De geverniste zeeroovers, De snorrende snor ; Bob et Bobette* oude reeks ; **Tintin** in kleur of zwart-wit tot 1946; 't **Kapoentje** 1948 : 23,25 t/m 41,43,44,45,51,52 ; 1949 : 1-21, 38,39,41,42,44 t/m 50 ; **Donald Duck** "waarin opgenomen MICKEY" 481 ; **PEP** 1963: 1,2,4 - 1964: 16,20 - 1965: 4, 22,28,49 ;
Patrick Vranken 052/31.23.46 of brabant.strip@worldonline.be

AANGEBODEN :

- * **Kiekeboe** : luxe Blond en blauw in valiesje op 45 exemplaren ; Luxe Blond en blauw in witte doos op 10 exemplaren.
 Email: marc.baldewijns@pandora.be of gsm 0477323510. (109)
- * **Kiekeboe** : zeer ruime collectie van Kiekeboe curiosa.
 tel 052/35.18.22 Wim Huygens (109)
- * Ik verkoop of ruil stripmateriaal van Piet Pienter & Bert Bibber, Kramikse, Kari Lente, Annie & Peter, Norbert & Kari, Jommeke, Kartoën Stripfanzine, Kuifje Specials. Voor een gedetailleerde lijst; stuur een mail naar:
JL.Bostyn@pandora.be Tel: 056/53.25.31 (108)
- * **Olidin** : 3 ingebonden jaargangen,1957/1958/1959 mits men mij de volgende losse nummers kan leveren 1957:7,8 1958:4 en 1959:8 ; tevens aangeboden:crea duck 2002
KDeKrijger@cs.com, tel NL 0229-201927 (vanuit belgie 00 31 229 201927) (107)
- * **Ons Volkske en 't Kapoentje** : losse nummers uit 1946-1947-1948, te ruilen : zie boven.
Patrick Vranken 052/31.23.46 of brabant.strip@worldonline.be

TEGEN 1.120 KM/U
NAAR STRIPWINKEL

BEO

HOPLAND 15-17
TEL: 03) 233.25.36
FAX: 03) 231-29-78
(ANTWERPEN)

MAANDAG GESLOTEN!

e-mail: stripwinkel.beo@belgacom.net

OPEN VAN DINSDAG t/m ZATERDAG
VAN 10.00 TOT 18.30
ZONDAG VAN 10.00 TOT 14.00

Originele tekeningen
van Franquin, W. Vandersteen, M. Sleen
Bob de Moor, Schuiten, Bilal...enz

Grote keuze
zwart - wit

(Zie afbeeldingen website)

(Zie afbeeldingen website)

Kuifjes eerste druk

Onderandere TINTIN AU PAYS DES SOVJETS

www.stripwinkelbeo.be